

Uchwała Nr
Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim
z dnia

w sprawie: przyjęcia sprawozdania merytoryczno-finansowego oraz finansowego za 2022r.
z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz.U. z 2023r., poz. 40/ w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /tekst jedn. Dz.U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm./, - **Rada Miejska w Makowie Podhalańskim**

uchwala co następuje:

§1

Przyjąć sprawozdanie merytoryczno-finansowe z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim za 2022 r. – *stanowiące Załącznik Nr 1* do niniejszej Uchwały.

§2

Przyjąć sprawozdanie finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim za 2022 r. – *stanowiące Załącznik Nr 2* do niniejszej Uchwały.

§3

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Makowa Podhalańskiego.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały.....
Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim
z dnia.....

SPRAWOZDANIE
MERYTORYCZNO – FINANSOWE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W MAKOWIE PODHALAŃSKIM
ZA ROK 2022

SPIS TREŚCI

<i>Wstęp</i>		<i>str. 4</i>
I	<i>Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na realizację zadań</i>	<i>str. 5</i>
II	<i>Struktura zatrudnienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim</i>	<i>str. 7</i>
<i>DZIAŁ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH I DZIAŁ WSPARCIA RODZINY</i>		
III	<i>Informacje ogólne</i>	<i>str. 9</i>
	<i>3.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim</i>	<i>str. 9</i>
	<i>3.2 Akty prawne stanowiące podstawę do działalności działu pomocy środowiskowej w MOPS w Makowie Podhalańskim</i>	<i>str. 11</i>
IV	<i>Dane dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej</i>	
	<i>4.1 Odbiorcy Pomocy Społecznej</i>	<i>str. 13</i>
	<i>4.2 Powody przyznawania pomocy</i>	<i>str. 14</i>
	<i>4.3 Wydane decyzje administracyjne</i>	<i>str.17</i>
V	<i>Realizacja budżetu z pomocy społecznej</i>	
	<i>5.1 Zasiłki stałe oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne</i>	<i>str.19</i>
	<i>5.2 Zasiłki okresowe</i>	<i>str.20</i>
	<i>5.3 Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy</i>	<i>str.21</i>
	<i>5.4 Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”</i>	<i>str.23</i>
	<i>5.5 Sprawianie pogrzebu</i>	<i>str.26</i>
	<i>5.6 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów</i>	<i>str.26</i>
	<i>5.7 Usługi opiekuńcze</i>	<i>str.27</i>
	<i>5.8 Specjalistyczne usługi opiekuńcze</i>	<i>str.28</i>
	<i>5.9 Zabezpieczenie schronienia dla osób bezdomnych zgodnie z wymogami ustawowymi</i>	<i>str.30</i>
	<i>5.10 Dodatki mieszkaniowe</i>	<i>str.32</i>
	<i>5.11 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie</i>	<i>str.33</i>
	<i>5.12 Wspieranie Rodziny i System Pieczy Zastępczej</i>	<i>str.37</i>
	<i>5.13 Karta Dużej Rodziny</i>	<i>str.41</i>
	<i>5.14 Świadczenia opieki zdrowotnej</i>	<i>str. 42</i>
	<i>5.15 Współpraca ze Stowarzyszeniem „Nadzieja”</i>	<i>str.42</i>
	<i>5.16 Prace społecznie użyteczne</i>	<i>str.43</i>
	<i>5.17 Projekt „Małopolski Tele-Anioł”</i>	<i>str.43</i>
	<i>5.18 Program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej</i>	<i>str.44</i>
	<i>5.19 Program Opieka Wytchnieniowa</i>	<i>str.45</i>
	<i>5.20 Zadania z ustawy o pomocy społecznej – realizacja zadań własnych gminy na rzecz pomocy Ukrainie</i>	<i>str.46</i>
	<i>5.21 Domy Pomocy Społecznej</i>	<i>str.46</i>

VI	Realizacja projektów systemowych na terenie Gminy Maków Podhalański		<i>str.47</i>
	6.1	Projekt socjalny „PoMOC = Wiedza i wsparcie”	<i>str.47</i>
	6.2	Projekt socjalny – Wigilia na Makowskim Rynku	<i>str.49</i>
VII	Praca socjalna		<i>str.50</i>
VIII	Realizacja świadczeń rodzinnych		<i>str.52</i>
	8.1	Świadczenia rodzinne	<i>str.54</i>
	8.2	Świadczenia opiekuńcze	<i>str.58</i>
	8.3	Świadczenie rodzicielskie	<i>str.62</i>
IX	Zasiłki dla opiekunów		<i>str.64</i>
X	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”		<i>str.68</i>
XI	Realizacja Funduszu Alimentacyjnego i Zaliczki Alimentacyjnej		<i>str.69</i>
	11.1	Przyznawanie świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego	<i>str.69</i>
	11.2	Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych	<i>str.71</i>
	11.3	Zaliczka alimentacyjna	<i>str.74</i>
XII	Świadczenia Wychowawcze 500+		<i>str.75</i>
XIII	Program „Czyste Powietrze”		<i>str.78</i>
XIV	Dodatek osłonowy		<i>str.79</i>
XV	Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy		<i>str.80</i>
	Zakończenie		<i>str.82</i>

Wstęp

Obowiązek przedłożenia przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej corocznego sprawozdania z działalności Ośrodka wynika wprost z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Rolą Ośrodka Pomocy Społecznej, jako instytucji pomocy społecznej jest przede wszystkim pomoc rodzinom oraz osobom samotnym w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać własnymi uprawnieniami, zasobami oraz możliwościami. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. określa zadania w podziale na różne szczeble administracji samorządowej: gminy, powiaty i samorząd wojewódzki. Z roku na rok zwiększa się ilość zadań do realizacji z obszaru pomocy społecznej. Mają na to wpływ pojawiające się nowe Programy dotyczące wspierania różnych grup społecznych. Wzrost liczby zadań niewątpliwie powoduje wzrost kosztów ich realizacji ponoszonych przez gminy. Różnorodność zadań wynika natomiast z tego, że osoby i rodziny często wymagają kompleksowego, długofalowego wsparcia, czy pomocy specjalistów z różnych dziedzin, dzięki której można zapobiec negatywnym skutkom problemów społecznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wykonuje szeroki zakres działań, co zostało przedstawione w niniejszym sprawozdaniu. Współpracuje z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, aby świadczyć pomoc na rzecz mieszkańców gminy Maków Podhalański. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w roku 2022 nieznacznie wzrosła. Na potrzebę korzystania z pomocy finansowej w roku ubiegłym miała wpływ rosnąca inflacja, wzrost cen towarów i usług, a przez to kosztów utrzymania osób i rodzin. Głównymi problemami rodzin było ubóstwo i brak możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, bezrobocie, bezdomność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, niepełnosprawność, długotrwała choroba, przemoc w rodzinie, uzależnienia. Problemy z jakimi borykali się klienci Ośrodka Pomocy dotyczyły także wsparcia oraz pomocy w rozwiązaniu trudnych spraw w rodzinie, problemów opiekuńczo-wychowawczych, przemocy, organizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, zapewnienia osobom niepełnosprawnym pomocy sprawowanej przez opiekunów. MOPS w 2022 r. realizował program Opieka Wytchnieniowa oraz Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej celem wsparcia osób potrzebujących. Wsparciem objęci zostali min. osoby niepełnosprawne, seniorzy, dzieci. Ośrodek współpracował ze stowarzyszeniem „Nadzieja” w zakresie pomocy żywnościowej dla najuboższych, uczestniczył w organizacji corocznej Wigilii dla mieszkańców Gminy.

W roku ubiegłym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w dalszym ciągu udzielał pomocy w obliczu trudnej sytuacji kryzysowej, jaką była pandemia. Wsparcie udzielono dla osób, które potrzebowały pomocy finansowej, wypłacano zasiłki stałe w oparciu o odrębne przepisy związane z okresem pandemii. Realizował zadania związane z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku udzielał obywatelom Ukrainy, posiadającym status UKR - pomocy w oparciu o Ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ze środków Funduszu Pomocy.

Niniejsze Sprawozdanie merytoryczne z działalności Ośrodka przedstawia zadania, które MOPS w Makowie Podhalańskim zrealizował w 2022 roku.

I. Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na realizację zadań w 2022

<i>Zadania własne finansowane przez gminę</i>	<i>kwota</i>	<i>Zadania własne finansowane przez Wojewodę</i>	<i>kwota</i>	<i>Zadania zlecone finansowane przez Wojewodę</i>	<i>kwota</i>
<i>Utrzymanie Ośrodka</i>	<i>1 115 465,80</i>	<i>Utrzymanie Ośrodka</i>	<i>153 872,52</i>	<i>Realizacja ustawy „Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”</i>	<i>7 322 595,71</i>
<i>Projekt socjalny „PoMOC = Wiedza i wsparcie”</i>	<i>10 355,77</i>	<i>Projekt socjalny „PoMOC = Wiedza i wsparcie”</i>	<i>41 420,85</i>		
<i>Realizacja świadczeń rodzinnych</i>	<i>38 863,04</i>			<i>Realizacja świadczeń rodzinnych</i>	<i>6 849 495,41</i>
<i>Program „Posilek w szkole i w domu” 20%</i>	<i>32 119,38</i>	<i>Program „Posilek w szkole i w domu” 80%</i>	<i>128 477,58</i>	<i>Realizacja świadczeń rodzicielskich</i>	<i>268 644</i>
<i>Zasiłki celowe program „Posilek w szkole i w domu” 20%</i>	<i>34 656,00</i>	<i>Zasiłki celowe program „Posilek w szkole i w domu” 80%</i>	<i>138 624,00</i>	<i>Realizacja świadczeń FA</i>	<i>378 424,69</i>
<i>Zasiłki okresowe</i>	<i>1 847,09</i>	<i>Zasiłki okresowe</i>	<i>253 288,49</i>	<i>Realizacja świadczeń zasiłku dla opiekuna</i>	<i>18 765,40</i>
<i>Zasiłki celowe</i>	<i>160 589,00</i>	<i>Zasiłki stałe</i>	<i>527 086,74</i>	<i>Ochrona zdrowia</i>	<i>2 373,52</i>
<i>Zakup usług w DPS</i>	<i>431 978,65</i>	<i>Składki zdrowotne</i>	<i>43 996,24</i>	<i>Składki zdrowotne</i>	<i>66 471,95</i>
<i>Stypendia szkolne</i>	<i>9 014,67</i>	<i>Stypendia szkolne</i>	<i>36 058,70</i>	<i>Karta Dużej Rodziny</i>	<i>3 822,26</i>
<i>Zasiłki szkolne</i>	<i>4 922,18</i>	<i>Zasiłki szkolne</i>	<i>1 897,82</i>		
<i>Wsparcie rodziny i piecza zastępcza</i>	<i>83 654,62</i>	<i>Wsparcie rodziny i piecza zastępcza</i>	<i>3 000,00</i>	<i>Realizacja Programu „Za życiem”</i>	<i>8 247,42</i>
<i>Usługi opiekuńcze</i>	<i>0,00</i>	<i>Specjalistyczne usługi opiekuńcze</i>	<i>13 100,00</i>	<i>Dodatek osłonowy</i>	<i>1 459 097,60</i>
<i>Umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych</i>	<i>75 931,60</i>	<i>Fundusz Pomocy świadczenie jednorazowe 300 dla obywateli Ukrainy</i>	<i>73 745,63</i>	<i>Fundusz Pomocy świadczenia rodzinne, rodzicielskie dla obywateli Ukrainy</i>	<i>66 443,10</i>
<i>Prace społeczno-użyteczne</i>	<i>7 324,40</i>	<i>Fundusz Pomocy posiłki/zasiłki celowy na posiłek dla dzieci i młodzieży dla obywateli Ukrainy</i>	<i>15 185,68</i>	<i>Czyste powietrze</i>	<i>3 300,00</i>
<i>Dodatki mieszkaniowe</i>	<i>75 642,06</i>				
<i>Pozostała działalność / schroniska, dom samotnej matki</i>	<i>24 185,00</i>				
RAZEM:	2 106 549,26		1 429 754,25		16 447 681,06

<i>Fundusz Solidarnościowy</i>	<i>kwota</i>
<i>Opieka wychowawcza</i>	198 873,31
<i>Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej</i>	1 323.614,65
RAZEM WYDATKI	21 506 472,53

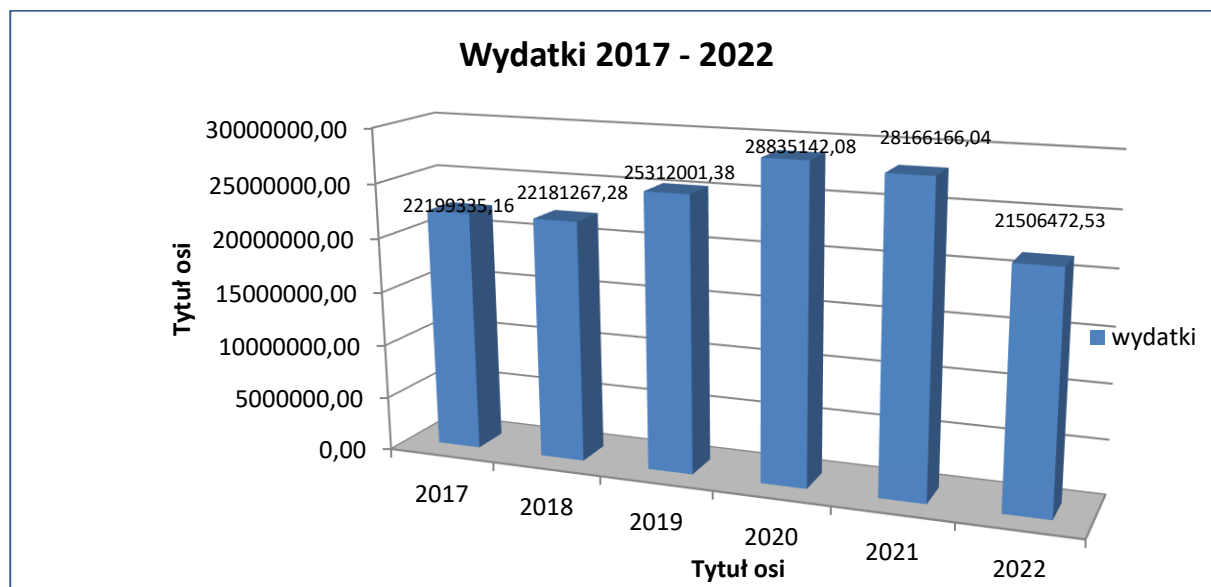
Ogółem wydatki w 2022r. wyniosły **21 506 472,53 zł** co daje 100% wydatków MOPS. Z tego 2 106 549,26 zł stanowi budżet gminy tj. **9,79%** z ogólnej kwoty wydatków, natomiast 19 399 923, 27 zł, stanowi budżet państwa oraz FS tj. **90,21%**.

W 2021r. jednostka organizacyjna jaką jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wydatkowała **28 166 166,04 zł**. Zatem w 2022 r obserwuje się znaczny spadek wydatków w stosunku do roku 2021, to jest o kwotę 6 659 693,51zł równą 23,64%. Spowodowane to było zmianą przepisów prawnych dotyczących wypłaty świadczeń wychowawczych, których realizację od czerwca 2022 roku przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W 2020r wydatki wynosiły **28 835 142,08 zł**, co w stosunku do roku 2022 stanowi również spadek wydatków o 7 328 669,55, tj. o 25,42 %.

WYDATKI					
2017	2018	2019	2020	2021	2022
22 199 335,16	22 181 267,28	25 312 001,38	28 835 142, 08	28 166 166,04	21 506 472,53

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

II. Struktura zatrudnienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim

Stan zatrudnienia

	Stanowiska	2022
	KIEROWNIK	1 etat
	DZIAŁ KSIĘGOWO-ADMINISTRACYJNY	
	Główny Księgowy	1 etat
	Pracownik ds. księgowości i płac	1 etat
	Pracownik ds. zamówień publicznych i kadr	1 etat
	Pracownik administracyjno-biurowy	1 etat
	DZIAŁ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH	
	Zespół Świadczeń Socjalnych/oraz pierwszy kontakt/	
	Pracownicy Socjalni	4 etaty
	DZIAŁ WSPARCIA RODZINY	
	Zespół Pracy Socjalnej i Usług	
	Pracownicy socjalni	3 etaty
	Asystent rodziny	1 etat
	DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	
	Pracownicy świadczeń rodzinnych	2 etaty
	Pracownicy świadczeń alimentacyjnych	1 etat
	Liczba osób pracujących ogółem:	16

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Pozostałe:

	Prawnik	umowa zlecenia
	Psycholog	umowa zlecenia
	Administrator Systemu Informatycznego/Informatyk	umowa zlecenia
	Inspektor Ochrony Danych Osobowych	umowa zlecenia
	Pracownik ds. BHP	umowa zlecenia

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Koszty utrzymania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w lata 2019-2022- rozdział 85219

2019		
OPS środki własne	OPS środki dotacji	Razem
641 323,33	152 775,46	794 098,79
2020		
OPS środki własne	OPS środki dotacji	Razem
727 357,82	157 743,00	885 100,82
2021		
OPS środki własne	OPS środki dotacji	Razem
894 661,04	154 245,67	1 048 906,71
2022		
OPS środki własne	OPS środki dotacji	Razem
1 108 121,92	161 216,40	1 269 338,32

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Obserwujemy wzrost wydatków na energię elektryczną, utrzymanie pomieszczeń OPS, wzrost ubezpieczenia mienia, środki czystości itp.

Środki finansowe na utrzymanie Ośrodka w 2022r. przeznaczone zostały w szczególności na wynagrodzenia pracownicze – w tym: składki na ubezpieczenia społeczne, składki na fundusz pracy, wynagrodzenia bezosobowe /umowy zlecenia: prawnik, psycholog, ASI, IOD, BHP/, dodatkowe wynagrodzenia roczne /trzynasta pensja z pochodnymi/, nagrody jubileuszowe, odpisy na ZFŚS, zakupy, usługi informatyczne, naprawa sprzętu (komputery, drukarki, kopiarki, niszczarki), usługi, szkolenia pracownicze, delegacje, opłaty licencyjne, podatek od nieruchomości, ubezpieczenie majątkowe, energię elektryczną, C.O., wodę, kanalizację, miesięczne opłaty za przesyłki pocztowe, miesięczne opłaty za wypłatę świadczeń w Urzędzie Pocztowym, usługi telekomunikacyjne, zakup artykułów chemicznych, artykułów przemysłowych, biurowych, badania lekarskie, drobne naprawy - konserwacje, ekwiwalenty dla pracowników terenowych, pozostałe koszty utrzymania Ośrodka.

Analiza wydatków rok do roku						
		rok	rok		rok	
		2020	2021	% wzrostu	2022	% wzrostu
85202	<i>Pobyt w DPS</i>	293917,81	373454,86	27 %	431978,65	15,67 %
85214	<i>Zasiłki celowe</i>	137506,25	140891	2,40 %	160589	14 %
85215	<i>Dodatki mieszkaniowe</i>	45229,86	46532,64	3,00 %	75642,06	63 %
	<i>Zasiłki szkolne</i>	0	2100		4922,18	135 %
85295	<i>Pobyt w schronisku</i>	6587,00	14568,00	121 %	24185,00	66 %
85508	<i>Pobyt dzieci w rodzinach zastępczych</i>	36697,40	50082,81	36,50 %	75931,60	53 %

Dział Świadczeń Socjalnych i Dział Wsparcia Rodziny

III. Informacje ogólne

3.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim:

Zadania własne:

1. *opracowanie i realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;*
2. *sporządzanie zgodnie z art.16a ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2021 poz. 2268 z późn. zm.) oceny zasobów pomocy społecznej;*
3. *udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom potrzebującym;*
4. *opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi z matką, ojcem lub rodzeństwem;*
5. *praca socjalna;*
6. *pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;*
7. *sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;*
8. *prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;*
9. *opracowanie i realizacja projektów socjalnych;*
10. *podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;*
11. *przyznawanie oraz wypłata zasiłków celowych oraz zasiłków celowych specjalnych; przyznawanie zasiłków celowych na pokrycie kosztów związanych ze zdarzeniem losowym*

12. przyznawanie oraz wypłata zasiłków okresowych;
13. przyznawanie oraz wypłata zasiłków stałych;
14. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne osobom które korzystają ze świadczeń, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej;
15. udzielanie schronienia;
16. przyznawanie pomocy rzeczowej, pomocy w naturze;
17. dożywianie dzieci;
18. świadczenie usług opiekuńczych;;
19. sprawianie pogrzebów, w tym dla osób bezdomnych oraz przebywających w ZOD, ZOL;
20. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
21. diagnoza problemów społecznych celem wdrażania nowych programów pomocowych;
22. udzielanie informacji na temat praw i uprawnień z zakresu pomocy społecznej;
23. prowadzenie procedury umieszczenia w DPS, ZOL;
24. współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
25. organizacja prac społecznie użytecznych;
26. współpraca z organizacjami pozarządowymi i Kościołami.
27. i inne.

Zadania zlecone:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. realizacja innych zadań, które wynikają z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin po zapewnieniu odpowiedniego wsparcia;

3.2 Akty prawne stanowiące podstawę do działalności Działu Świadczeń Socjalnych i Działu Wsparcia Rodziny w MOPS w Makowie Podhalańskim to m.in.:

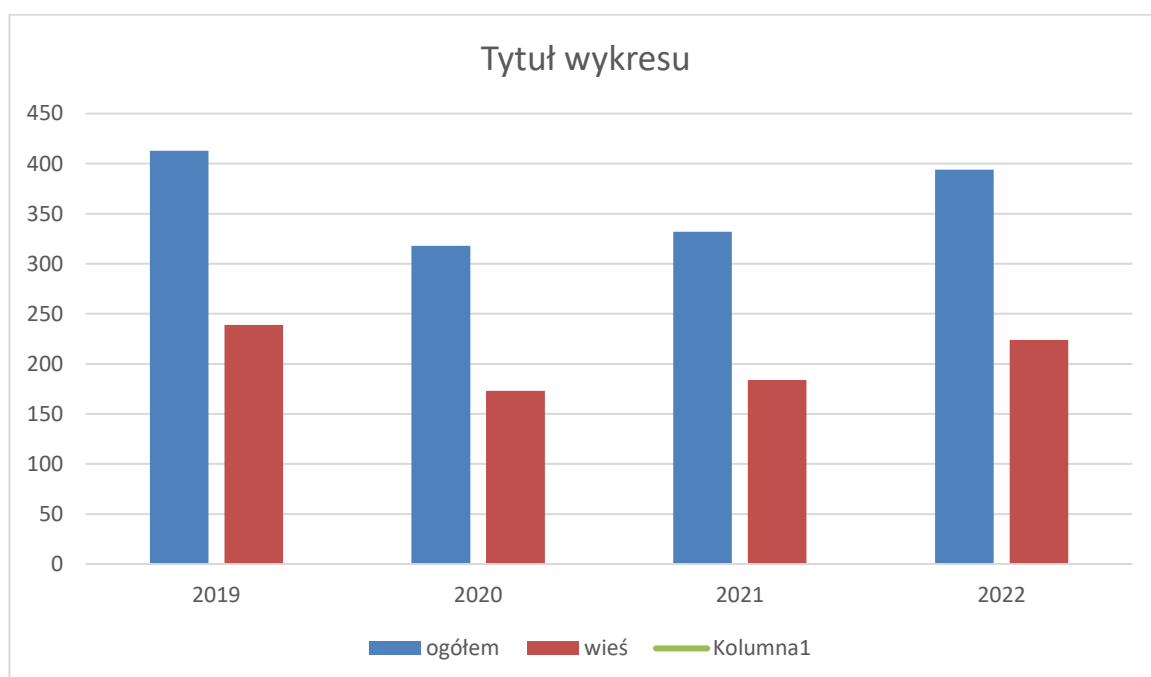
1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 40),
2. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 530),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2021poz. 2268 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2022 poz. 447),
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1249.),
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2123),
7. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2023 poz. 165 z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2022 poz. 690 z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. 2020 poz. 176 z późn. zm),
10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1327 z późn. zm.),
11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych),
12. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1597 i 1598 ze zm.),
13. Uchwała nr XXXVII.369.2018 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 26 września 2018r. w sprawie: szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245),
15. Ustawy z dnia 14.06.1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2000 z późn. zm.),
16. Ustawy z dnia 25.02.1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1359),
17. Ustawy z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1360 z późn. zm.),
18. Ustawy z dnia 17.11.1964r. kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U 2021poz.1805 z późn. zm.),
19. Ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2561,z późn. zm.),

20. *Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (Monitor Polski 2018, poz. 1007), Uchwała Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (Monitor Polski 2022, poz.1287),*
21. *Uchwały nr XXXII.322.2021 z dnia 27 października 2021 roku w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026 Gminy Maków Podhalański,*
22. *Uchwała Nr XIII.116.2019 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 18 grudnia 2019r. w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Maków Podhalański /ze zm./,*
23. *Zarządzenia Burmistrza Makowa Podhalańskiego w sprawie: powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Maków Podhalański,*
24. *Ustawa z dnia 12 marca 2022 r o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz.583, z późn. zm).*

IV. Dane dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej

4.1 Odbiorcy Pomocy Społecznej

W 2022 roku pomocą pieniężną oraz niepieniężną zostały objęte ogółem **394 rodziny** – liczba osób w tych rodzinach wyniosła **800 osób**, z czego 224 rodziny zamieszkiwały na wsi. W porównaniu do roku 2021, gdzie pomocą objęte były 332 rodziny, zauważa się wzrost tj. o 62 rodziny i wzrost o 91 osób w rodzinach w stosunku do roku poprzedniego. Z pracy socjalnej natomiast skorzystało **346 rodzin**, (liczba osób w tych rodzinach **676 osób**).

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Powodami rodzącymi zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej były i są między innymi: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w 2022 r. przysługiwało rodzinom i osobom, których:

- dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał zgodnie z kryterium:
 - na osobę samotnie gospodarującą - **776,00 zł.**
 - na osobę w rodzinie - **600,00 zł.**
- w rodzinie występował oprócz ubóstwa, drugi powód, zaburzający prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Powody te, to w szczególności: sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocie, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm lub narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna.

4.2 Powody przyznawania pomocy

W 2022 roku z pomocy społecznej korzystały następujące grupy osób: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale chore, rodziny niepełne, rodziny wielodzietne, rodziny zagrożone alkoholizmem, osoby bezdomne, osoby opuszczające zakład karny, zdarzenia losowe oraz inne.

Powody przyznania pomocy :

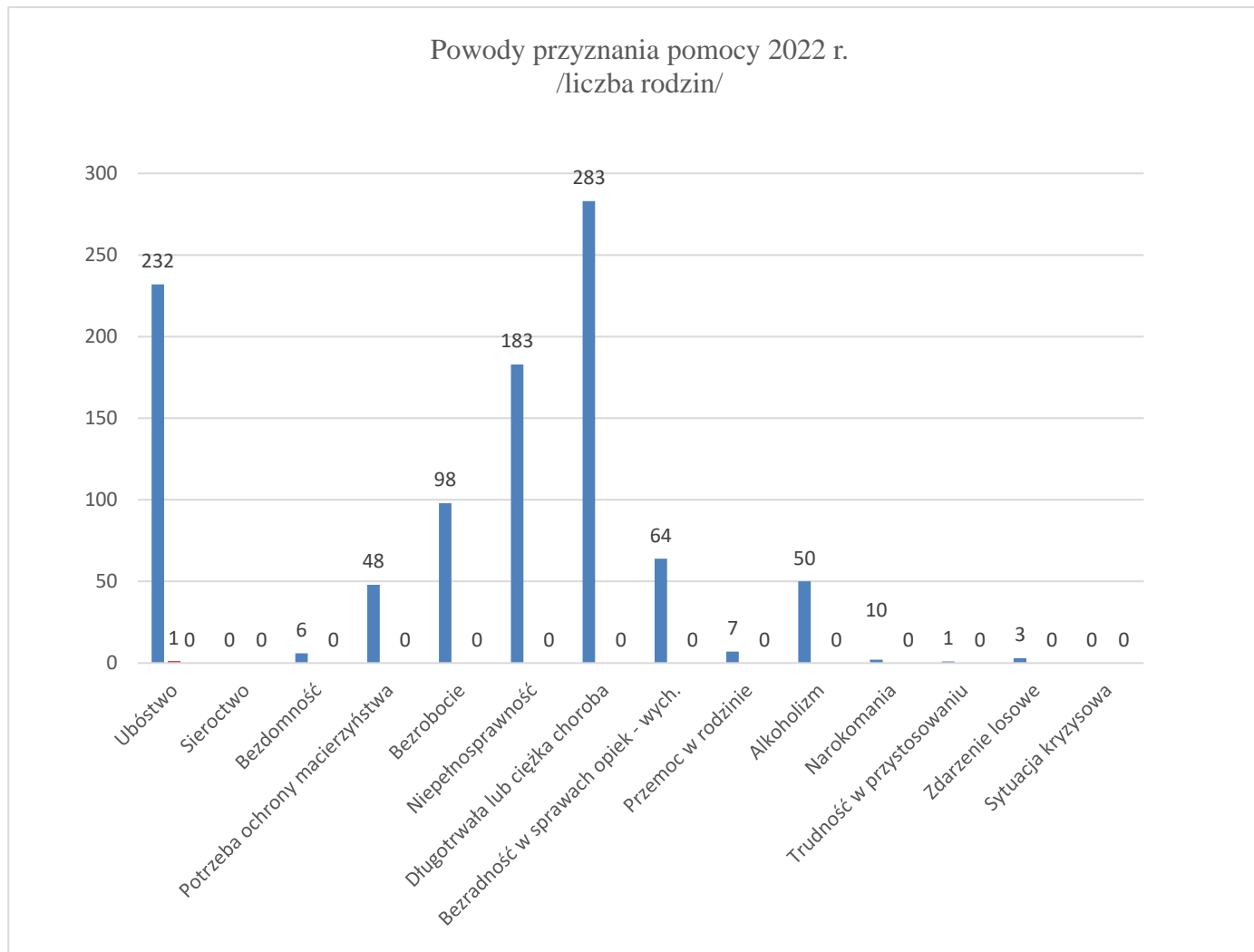
Powód trudnej sytuacji życiowej 2022 r.	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym: na wsi	
	1	2	3
UBÓSTWO	232	131	506
SIEROCTWO	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	6	2	6
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	48	27	256
w tym: wielodzietność	40	21	218
BEZROBOCIE	98	42	217
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	183	111	292
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	283	171	478
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCH. I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO OGÓŁEM	64	41	278
W tym:	28	18	87
rodziny niepełne	30	19	171
rodziny wielodzietne			
PRZEMOC W RODZINIE	7	6	21
ALKOHOLIZM	50	26	77
NARKOMANIA	2	1	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	1	0	1
ZDARZENIE LOSOWE	3	2	4
SYTUACJA KRYZYSOWA	0	0	0

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

W 2022 roku jak i w roku ubiegłym najczęściej przyznawana była pomoc osobom z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby oraz ubóstwa, niepełnosprawności i bezrobocia.

Osoby niepełnosprawne, długotrwałe i ciężko chore to grupa osób, które z uwagi na zły stan zdrowia posiadały stosowne orzeczenie kwalifikujące do pomocy finansowej w formie zasiłku stałego.

Wśród osób **bezrobotnych**, które korzystały ze wsparcia znajdowały się zarówno osoby w młodym wieku, które miały problem ze znalezieniem pracy z różnych powodów (uzależnienia, problemy komunikacyjne, niezaradność, brak kwalifikacji) jak również osoby w wieku 50+, których problem z jej podjęciem stanowił wiek oraz brak lub nieaktualne kwalifikacje zawodowe. Przeszkodą do podjęcia zatrudnienia były także problemy zdrowotne.

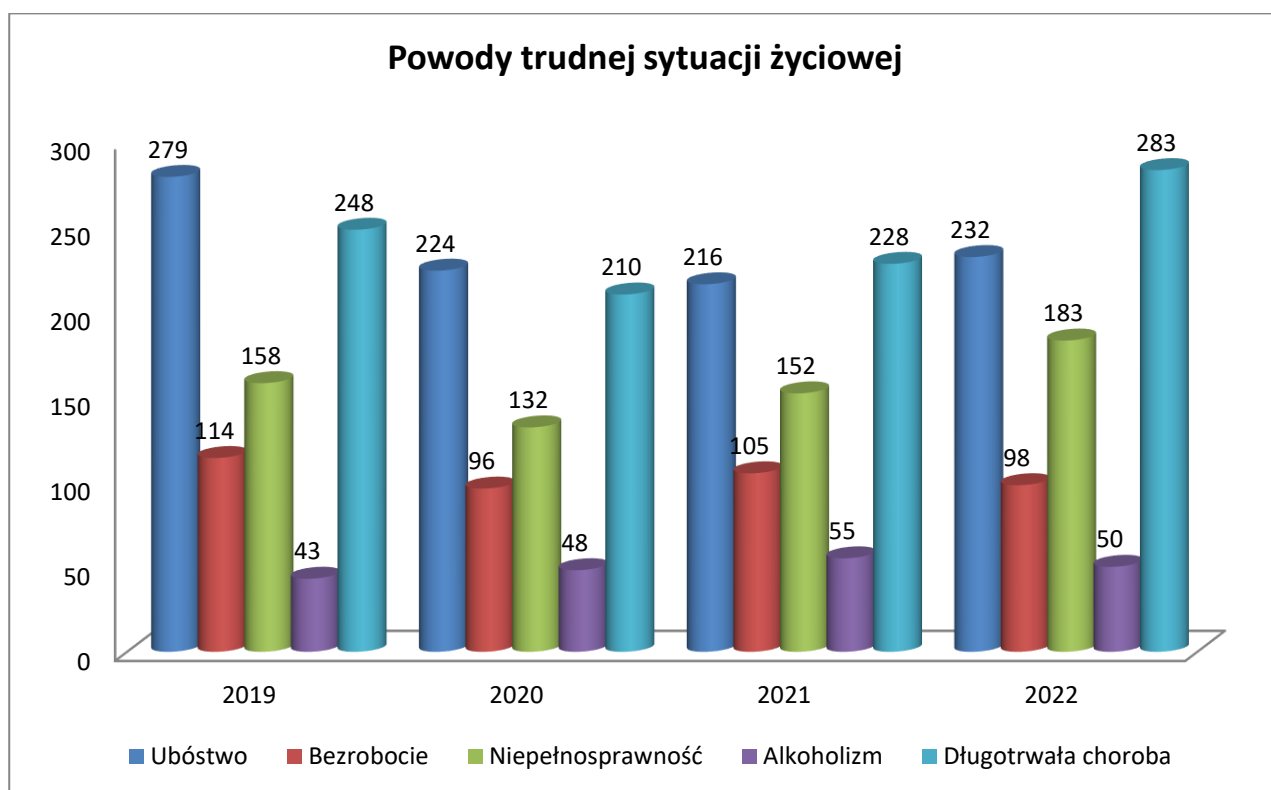
Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Z powyższych danych wynika, że na przyczynę ubóstwa wpływa w największym stopniu długotrwała lub ciężka choroba, a także niepełnosprawność. Duże znaczenie ma również bezrobocie członka rodziny. Z powodu niepełnosprawności ze 183 korzystających ze świadczeń pieniężnych, aż 86 osoby pobierały zasiłki stałe. Niewątpliwie duży wpływ na ubóstwo, które było związane z niepełnosprawnością miały niskie świadczenia emerytalno – rentowe.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące liczby rodzin dotkniętych trudną sytuacją finansową za okres ostatnich 4 lat.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2019	2020	2021	2022
UBÓSTWO	279	224	216	232
SIEROCTWO	1	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	5	8	9	6
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	63	48	46	48
w tym: wielodzietność	54	45	38	40
BEZROBOCIE	114	96	105	98
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	158	132	152	183
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	248	210	228	283
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCH. I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	110	63	60	64
PRZEMOC W RODZINIE	2	1	10	7
ALKOHOLIZM	43	48	55	50
NARKOMANIA	0	0	2	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	4	4	4	1
SYTUACJA KRYZYSOWA	3	4	1	0
ZDARZENIE LOSOWE	0	1	4	3

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

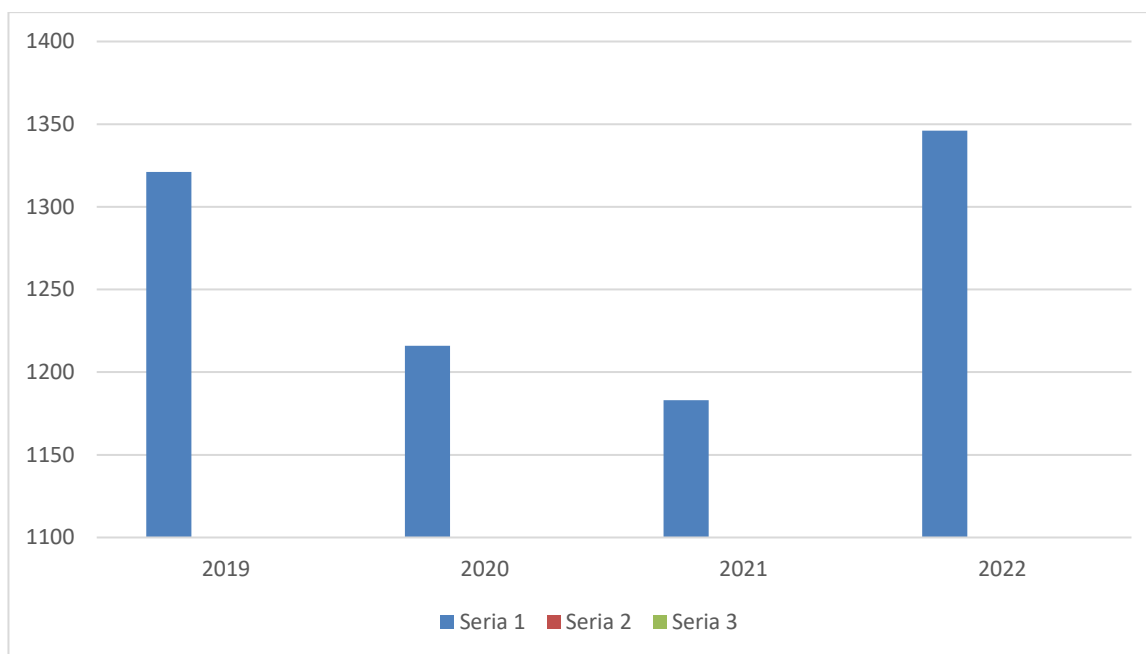
Z powyższej tabeli oraz wykresu wynika, że nastąpił niewielki spadek wartości, widoczny zwłaszcza w odniesieniu do 2021 roku tj. liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia i alkoholizmu. Zauważa się natomiast wzrost dotyczący korzystania ze świadczeń z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności, oraz ubóstwa.

4.3 Wydane decyzje administracyjne

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej oraz odmowa ich przyznania następowała i następuje w formie decyzji administracyjnej, wydawanej na podstawie KPA oraz stosownych ustaw.

	DECYZJE - WNIOSKI	2019r.	2020r.	2021r.	2022 r.
1.	<i>Decyzje na przyznanie świadczeń z pomocy społecznej</i>	1321	1216	1183	1346
2.	<i>Decyzje na przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom /stypendia/</i>	132	108	97	97
3.	<i>Decyzje na przyznanie zasiłku szkolnego</i>	0	1	5	5
4.	<i>Decyzje na dodatki mieszkaniowe</i>	33	27	24	40
5.	<i>Decyzje kierujące do ośrodka wsparcia Senior+</i>	29	27	28	29

Liczba decyzji administracyjnych z Pomocy Społecznej

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W powyższej tabeli zamieszczono dane dotyczące wydanych decyzji administracyjnych. Zauważa się wzrost liczby wydanych decyzji administracyjnych z pomocy społecznej.

V. Realizacja budżetu z pomocy społecznej

5.1 Zasiłki stałe oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zasiłek stały to świadczenie obligatoryjne, które jest przyznawane:

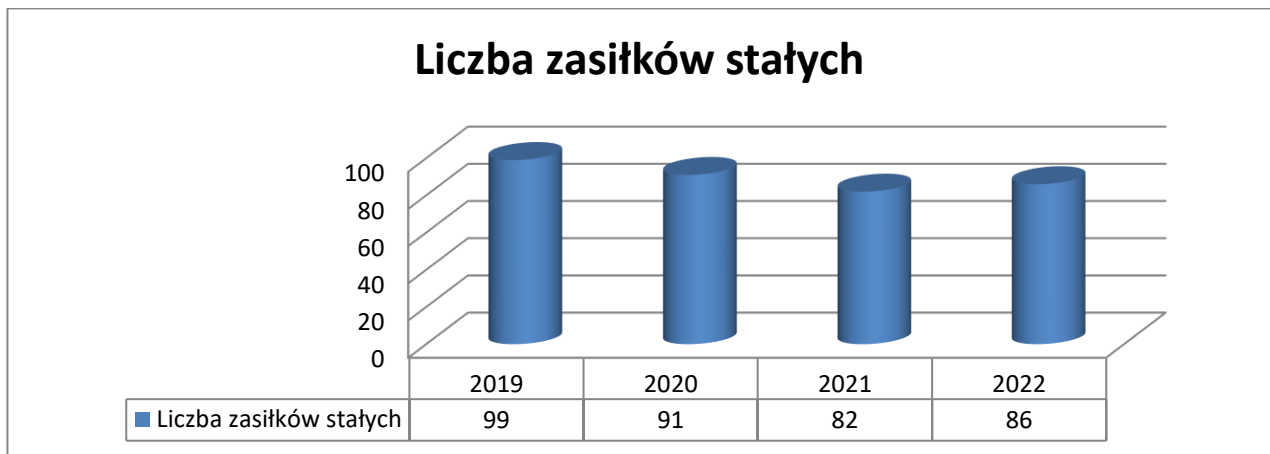
- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, która jest niezdolna do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB KTÓRYM PRZY- ZNANO DECY- ZJĄ ŚWIAD.	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN
0		1	2	3	4
RAZEM	1	86	x	527 087	86
ZASIŁKI STAŁE – ogółem	2	86	857	527 087	86
w tym przyznany dla osoby : <u>Samotnie gospodarującej</u>	3	80	811	512 956	80
<u>Pozostającej w rodzinie</u>	4	6	46	14 131	6

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Zasiłki stałe i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby otrzymujące to świadczenie są zadaniami własnymi Gminy dotowanymi w 100% przez Wojewodę. Na opłacenie **składek zdrowotnych** /przy zasiłkach stałych/ w 2022 roku przeznaczono kwotę **43996,24 zł**.

W 2022 roku liczba osób pobierających zasiłki stałe wyniosła **86 osób**, co oznacza wzrost o 4 osoby w stosunku do roku ubiegłego. W przypadku tego świadczenia wzrost wynika ze znacznego pogorszenia się stanu zdrowia świadczeniobiorców.

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

5.2 Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przyznawany był i jest na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Przysługuje szczególnie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Pomoc ta adresowana jest do osób:

- samotnie gospodarujących, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- rodzin, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Kwota zasiłku okresowego stanowi 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem faktycznym dla osób samotnie gospodarujących z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego w rodzinie. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Formy pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0		1	2	3	4	5
ZASIŁKI OKRESOWE – OGÓŁEM	1	138	959	255136	168	254
w tym: finansowane z budżetu gminy	2	x	x	1847	X	X
finansowane z dotacji Wojewody	3	x	x	253288	X	X
w tym przyznane z powodu bezrobocia	4	74	450	190 406	73	154
długotrwałej choroby	5	36	190	41580	36	68
niepełnosprawności	6	40	317	21 950	40	49
inne	7	1	2	1 200	1	2

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Świadczona pomoc miała na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin będących w trudnych warunkach życiowych. Warunkiem przyznania zasiłku okresowego było i jest wystąpienie przynajmniej dwóch przyczyn.

W 2022r. nastąpił wzrost liczby osób, którym przyznano decyzją administracyjną zasiłek okresowy, liczba świadczeniobiorców wzrosła o 10 osób. W sumie przyznanych zostało **959 świadczeń** tj. o 120 więcej niż w 2021r.

5.3 Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy

Zasiłek celowy jest świadczeniem pieniężnym, które może być przyznane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej w szczególności:

1. Na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków, żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu;
2. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne osobie lub rodzinie;
3. Osobom, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego lub w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego. Zauważa się tendencję wzrostową.

Zasiłek celowy specjalny:

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany zasiłek celowy specjalny w wysokości nieprzekraczającej odpowiedniego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przyznany zasiłek celowy albo pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu części lub całości zasiłku bądź wydatków na pomoc rzeczową.

Rodzaj przyznanego zasiłku zależy od sytuacji klienta i spełnianych przez niego wymogów formalno-prawnych.

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń w zł</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
0	1	2	3	4	5
SCHRONIENIE	2	X	16 728	2	2
POSILEK	163	19 482	160 597	75	353
<i>w tym dla: dzieci</i>	163	19 482	160 597	75	353
UBRANIE	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	1	151	13100	1	2
<i>w tym:</i> <i>specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi</i>	1	151	13100	1	2
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE OSOBOM NIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIADCZENIA NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU W NFZ	0	0	0	0	0
<i>w tym dla:</i> <i>osób bezdomnych</i>	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	2	2	4 319	2	3
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	356	x	329 550	346	663
<i>w tym:</i> <i>zasiłki specjalne celowe</i>	172	246	81 200	169	280
POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE - OGÓŁEM	0	x	0	0	0
<i>W tym:</i> <i>w naturze</i>	0	0	0	0	0
<i>Zasiłki</i>	0	0	0	0	0
<i>Pożyczka</i>	0	0	0	0	0
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE /prawne, psychologiczne, rodzinne/	x	x	x	5	9
INTERWENCJA KRYZYSOWA	x	x	x	0	0
PRACA SOCJALNA	x	x	x	346	676
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	12	139	412 930	12	12

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2022 roku zasiłki celowe były przyznawane w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także zakupu środków czystości.

Z tej formy wsparcia skorzystało 356 osób. Zaznaczyć należy, że część zasiłków celowych została wypłacona w ramach Programu: „Posilek w szkole i w domu” w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności (ustawowo środki własne). Z tej formy wsparcia skorzystało 278 rodzin.

W 2022 roku została wydatkowana kwota 45 000 zł z przeznaczeniem na realizację zasiłków celowych w formie niepieniężnej – 150 paczek żywnościowych z artykułami spożywczymi na zbliżający się okres Świąt Bożego Narodzenia dla klientów pomocy społecznej w związku z rosnącą inflacją, cenami żywności- realizacja zadania w oparciu o własny projekt socjalny „Wigilia na makowskim rynku”.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Z tej formy wsparcia skorzystały 2 osoby, które skierowano do placówek wsparcia całodobowego / 1 osoba do Schroniska i Noclegowni dla bezdomnych w Nowym Sączu/ 1 osoba do Domu Samotnej Matki w Wadowicach.

5.4 Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

Zadanie to realizowane jest w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Najczęściej stosowaną formą pomocy w naturze jest przyznawanie i finansowanie posiłku, w tym głównie dla dzieci w szkołach i przedszkolach. W roku 2022r. realizację programu dostosowywano na bieżąco, do zmieniających się zasad i warunków nauczania w szkołach.

Z **posiłków** skorzystało **163 dzieci** w szkołach i przedszkolach na łączną kwotę **160 596,96 zł** z tego:

- **32 119,38 zł** - koszt własny gminy = **20%**
- **128 477, 58 zł** - dotacja Wojewody w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” = **80%**

Ośrodek otrzymał środki finansowe z dotacji celowej z budżetu państwa przeznaczone na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W ramach Programu realizowana była i jest pomoc w zakresie dożywiania:

- dla dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- dla uczniów do czasu ukończenia szkół ponadpodstawowych,
- dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności otrzymało **188 rodzin** na łączną kwotę **173 280,00 zł** z tego:

- **34 656,00 zł** - koszt własny gminy = **20%**
- **138 624,00 zł** - dotacja Wojewody w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” = **80%**

Łącznie na Program (posiłki i świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności) wydatkowano kwotę: **333 876,96zł** z tego:

- **66 775,38 zł** - koszt własny gminy = **20%**
- **267 101,58 zł** - dotacja Wojewody w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” = **80%**

Placówki, w których realizowany był program „Posilek w szkole i w domu” w roku 2022:

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa placówki</i>	<i>Koszt posiłku</i>	<i>Rodzaj posiłku</i>	<i>Liczba osób</i>	<i>Liczba osób (na wnioski Dyrektora)</i>
Podmioty realizujące dożywianie na terenie gminy					
1	<i>Zespół Szkół w Makowie Podhalańskim</i>	8,00 zł	<i>Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/</i>	61	0
2	<i>Szkoła Podstawowa w Grzechyni</i>	8,00 zł	<i>Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/</i>	4	0
3	<i>Szkoła Podstawowa w Kojaszówce</i>	8,00 zł	<i>Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/</i>	11	0
4	<i>Szkoła Podstawowa Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Makowie Podhalańskim</i>	8,00 zł	<i>Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/</i>	10	0
5	<i>Szkoła Podstawowa w Białce</i>	8,00 zł	<i>Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/</i>	33	0
6.	<i>Szkoła Podstawowa w Juszczyńcu</i>	8,00 zł	<i>Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/</i>	25	0

Lp.	Nazwa placówki	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku	Liczba osób	Liczba osób (na wnioszek Dyrektora)
Podmioty realizujące dożywianie na terenie gminy					
7.	Szkoła Podstawowa w Żarnówce	9,18	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	11	0
8.	Szkoła Podstawowa w Wieprzcu	0	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	0	0
9.	Przedszkole Niepubliczne Sióstr Serafitek p.w. św. Anny w Makowie Podhalańskim	0	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	0	0
Podmioty realizujące dożywianie poza terenem gminy					
10.	Zespół Szkół im. Wincentego Witosa w Suchej Beskidzkiej	11,50 zł	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	8	0
Średni koszt posiłku ze wszystkich placówek oświatowych prowadzących dożywianie w ramach Programu		8,55zł			

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wyliczenie średniego kosztu posiłku: $6 \times 8,00 + 1 \times 9,18 + 1 \times 11,25 = 68,43 : 8 \text{ szkół} = \underline{8,55}$

W ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” przez pracowników socjalnych przeprowadzona była również okresowa kontrola dożywiania w szkołach.

5.5 Sprawianie pogrzebu

Jednym z zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest również sprawianie pogrzebów. W 2022 roku Ośrodek zajął się **pochówkiem 8 osób** z tego 5 osób pochowano na cmentarzu komunalnym. Dla 3 osób rodzina zorganizowała pochówek. Względem 3 osób został zwrócony do MOPS zasiłek pogrzebowy. W przypadku 1 pochówku koszt został zrefundowany i przekazany na dochód Gminy.

Koszt organizacji pochówku w 2022 r. wyniósł: **16 875,00 zł**

Zwrot refundacji z ZUS w 2022r. wyniósł: **6 825,60 zł**

Zwrot refundacji z ZUS w 2023r. za 2022r. wyniósł: **3547,80zł** i został przekazany na dochody Gminy.

5.6 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim należało udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom z terenu gminy Maków Podhalański w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikającej z trudnej sytuacji ucznia. Pomoc ta świadczona jest w formie stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego.

Stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny to pomoc dla dzieci i młodzieży uczącej się i stanowiły istotną formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Udzielenie tych świadczeń ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, słuchaczy i wychowanków, poprawę dostępności kształcenia na wyższym poziomie edukacji dla dzieci i młodzieży z uboższych środowisk oraz umożliwienie upowszechnienia wykształcenia średniego.

Prawo do ubiegania się o stypendium szkolne przysługuje, jeżeli miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie przekracza kwoty **kryterium dochodowego** na osobę w rodzinie **600,00 zł**. Wnioski o przyznanie pomocy składane były do 15 września.

Zasady ustalania wysokości stypendium:

Kategoria	Dochód w miesiącu	Wysokość stypendium	Okres stypendialny /miesiąc/
I	do 40,999 % $600,00 \text{ zł} \times 40,999\% = 245,99 \text{ zł}$	100% zasiłku rodzinnego $= 124,00 \text{ zł}$	3
II	od 41% do 100% $600,00 \text{ zł} \times 41\% = 246,00 \text{ zł}$ do 600,00 zł	100% zasiłku rodzinnego $= 124,00 \text{ zł}$	2

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2022 r. przyznano pomoc materialną o charakterze socjalnym i wypłacono stypendia szkolne w kwocie **45 073,37 zł** oraz zasiłek szkolny w kwocie **6820, 00zł** dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Maków Podhalański. Łącznie wydatkowano **51 893,37 zł**.

- Liczba złożonych wniosków o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym /stypendia/w roku szkolnym 2022/2023 wyniosła - 92 dla 109 uczniów;

- Liczba wydanych decyzji o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym /stypendia/ w roku szkolnym 2022/2023 wyniosła –92 decyzje;

- Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego w roku szkolnym 2021/2022 wyniosła - 5 dla 11 uczniów.

Zestawienie wydatków

2022	Wydatkowano z dotacji	Wydatkowano ze środków własnych	Wydatki razem
Pomoc materialna o charakterze socjalnym /stypendia/	36 058,70	9014,67	45073,37
Zasiłek szkolny	1 897,82	4922,18	6820,00
Razem	37956,52	13 936,85	51 893,37

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

5.7 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej przysługują: osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania.

Zakres świadczenia usług opiekuńczych stanowi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz opiekę higieniczną i pielęgnację oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Celem realizowanych usług jest jak najdłuższe funkcjonowanie osób w dotychczasowym środowisku. Do zadań MOPS należy przyznanie, koordynacja i monitoring świadczenia usług na rzecz mieszkańców Gminy Maków Podhalański.

W roku 2022 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim, nie realizował zadań związanych z usługami opiekuńczymi.

W przypadku wystąpienia konieczności opieki medycznej i pielęgnacyjnej kierowano chorych i niepełnosprawnych do placówek opieki długoterminowej.

Duże znaczenie dla zabezpieczenia potrzeb tych osób miało funkcjonowanie na terenie Gminy projektu „Małopolski Tele Anioł” w ramach, którego świadczone były na rzecz mieszkańców usługi opiekuńcze i sąsiedzkie i w znaczącym stopniu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej i Opieka Wytchnieniowa.

5.8 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim począwszy od miesiąca sierpnia 2019 roku realizuje zadanie z zakresu organizowania oraz świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które jest finansowane ze środków budżetu państwa.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są realizowane zgodnie z art. 50 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. 2005 r. Nr 189, poz.1598 z późn. zm.) oraz Ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2020, poz. 685 z późn.zm.).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są świadczeniem niepieniężnym (usługowym), w ramach systemu pomocy społecznej. Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych, świadczonym w miejscu zamieszkania. Pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Zasady jej przyznawania i odpłatności określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej, a nie tak jak w przypadku pozostałych usług opiekuńczych, regulacje gminne.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmowały:

- a) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza: uczenie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, w tym funkcjonowania społecznego, motywowanie do aktywności, prowadzenie treningów samoobsługi i umiejętności społecznych, wspieranie w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych (utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami w miejscu nauki i pracy, organizowanie i spędzanie czasu wolnego, korzystanie z usług różnych instytucji);*
- b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym: poradnictwo specjalistyczne, wsparcie psychologiczne, ułatwienie dostępu do edukacji i kultury, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny podopiecznego, współpraca z jego rodziną;*
- c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (uzyskanie świadczeń, wypełnianie dokumentów);*
- d) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (szukanie informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą, rozwiązywanie problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku);*
- e) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi (nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków, usamodzielnianie finansowe);*
- f) usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu (zgodnie z zaleceniami lekarskimi, współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego);*

g) pomoc mieszkaniową (w uzyskaniu mieszkania, organizowaniu drobnych remontów, napraw, kształtowanie właściwych relacji z sąsiadami);

h) zapewnienie dzieciom i młodzieży z głębokim upośledzeniem dostępu do zajęć rewalidacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeżeli nie mają ich zapewnionych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim nie zatrudniał bezpośrednio osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, natomiast zlecał na podstawie umowy cywilno-prawnej, wyłonionym w oparciu o regulamin zamówień publicznych wyspecjalizowanym specjalistom - realizację przyznanych usług.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze były udzielane odpłatnie, nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie.

Warunki ponoszenia odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi regulowała tabela odpłatności zawarta w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. 2005 nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Wysokość ponoszonych przez wnioskodawcę kosztów ustalana była w oparciu o niżej przedstawioną tabelę i była zależna od:

- 1) dochodu osoby lub rodziny korzystającej z usług;
- 2) wysokości stawki godzinowej za usługi;
- 3) ilości godzin świadczonych usług.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są bezpłatne dla osób, których dochód na osobę nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej stanowiącego kwotę 776,00zł.

Szczególna sytuacja osoby lub rodziny ubiegającej się o przyznanie pomocy usługowej w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, może być powodem częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za usługi. Powodem zwolnienia w uzasadnionych sytuacjach, gdy ponoszenie opłat za świadczone usługi stanowiłoby nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy są np. udokumentowane wydatki na zakup leków, opatrunków, artykułów sanitarnych, opłaty za leczenie, zakup lub wynajem sprzętu rehabilitacyjnego, inne uzasadnione sytuacje życiowe i losowe. Zwolnienie przyznaje się na czas korzystania z ww. formy wsparcia.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek właściwy ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Jednocześnie w myśl § 5 ww. rozporządzenia opłata jest wnoszona przez osobę uzyskującą pomoc lub jej opiekuna przelewem na rachunek bieżący MOPS (na konto bankowe podmiotu przyznającego pomoc w formie specjalistycznych usług), w terminie do 15 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę, a następnie, jako dochód odprowadzony jest do JST.

O pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy zwrócić się, więc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim. Wymagane jest zaświadczenie lekarskie (psychiatry lub neurologa) o stanie zdrowia, uzasadniające korzystanie z tego rodzaju usług, określające ich zakres i wymiar godzinowy.

W zaświadczeniu lekarz może określić zakres i ilość godzin usług, jakie powinny być udzielone danej osobie. Jednak o ilości godzin ostatecznie zadecyduje MOPS. Po zgłoszeniu, w przeciągu 14 dni, pracownik socjalny z Ośrodka odwiedza osobę oczekującą pomocy w jej mieszkaniu i przeprowadza tzw. rodzinny wywiad środowiskowy, którego celem jest ocena sytuacji życiowej. Od wyników wywiadu zależy m.in. ustalenie wysokości ewentualnej odpłatności za usługi. Ośrodek pomocy społecznej w ciągu 30 dni od otrzymania zgłoszenia zapotrzebowania na usługi musi wydać decyzję administracyjną (na piśmie) o przyznaniu - bądź odmowie - tej formy pomocy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zostają przyznane w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzany w miejscu zamieszkania wnioskodawcy oraz rozebraną sytuację materialno – bytową osoby lub rodziny, jej własne zasoby i możliwości, a także dostępność do specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz stwierdzenie, że strona nie jest w stanie we własnym zakresie zapewnić wskazanego w załączonym zaświadczeniu lekarskim specjalistycznego wsparcia.

*W roku 2022 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania objęta była **1 osoba** w okresie od 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku w łącznym wymiarze **156 godzin usług**. Koszt zadania w 2022 roku wyniósł **13 100 zł** i w całości został pokryty z dotacji z budżetu państwa. Dokonana odpłatność za świadczone usługi wyniosła **4 824,75 zł**, którą przekazano na dochody gminy.*

5.9 Zabezpieczenie schronienia dla osób bezdomnych zgodnie z wymogami ustawowymi

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021r. poz. 2269 z późn. zm.) osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Natomiast zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 3 tejże ustawy do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Tymczasowe schronienie może być również udzielone w formie ogrzewalni, która umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych, co najmniej w miejsca siedzące.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, gmina w zakresie wykonywania swoich zadań może tworzyć jednostki organizacyjne lub zawierać stosowne umowy z innymi podmiotami w tym m.in. z organizacjami pozarządowymi. W związku z tym, że na terenie gminy Maków Podhalański nie funkcjonują tego typu podmioty, podpisywane są umowy z placówkami innych gmin.

Po przeprowadzeniu konkursu a następnie postępowania zgodnie z regulaminem zamówień publicznych w MOPS -zostały podpisane następujące umowy o świadczenie powyższych usług:

- 1. Umowa MOPS.26.35.1.2020.1 z dnia 02 października 2020r. z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta- Koło w Miechowie**
 - a) 2 miejsca w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn

2. **Umowa MOPS.26.35.1.2020.2 z dnia 02 października 2020r z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym:**
 - a) 2 miejsca w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn
 - b) 1 miejsce w Schronisku dla bezdomnych kobiet
3. **Umowa MOPS.26.35.1.2020.3 z dnia 02 października 2020r. z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Krośnieńskie:**
 - a) 2 miejsca w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn;
4. **Umowa MOPS.26.35.1.2020.4 z dnia 26 października 2020r. z Akademię Innowacji Społecznych w Gwizdaju,**
 - a) Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi- 1 miejsce,
 - b) Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi- 1 miejsce;
5. **Umowa MOPS.26.35.3.2020 z dnia 23 listopada 2020r. z Nowosądeckim Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta w Nowym Sączu gdzie ma zapewnione 2 miejsca dla bezdomnych z terenu gminy Maków Podhalański:**
 - b) Schronisko dla bezdomnych mężczyzn w tym utrzymanie miejsca w gotowości- 1 miejsce
 - c) Schronisko dla bezdomnych kobiet w tym utrzymanie miejsca w gotowości- 1 miejsce
6. **Porozumienie z dnia 20 września 2022r. z Domem Samotnej Matki im. Emilii Wojtyłowej w Wadowicach Kuria Metropolitarna w Krakowie**

W 2022 roku do Schroniska w Nowym Sączu skierowano 1 osobę bezdomną z terenu gminy, która zgłaszała potrzebę skorzystania ze schronienia.

W 2022 roku od dnia 20 września przebywała jedna samotna matka w Domu Samotnej Matki im. Emilii Wojtyłowej w Wadowicach.

Koszt utrzymania oraz koszt pobytu w placówkach tych osób wyniósł łącznie 16 728,00 zł.

5.10 Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim od roku 2017 realizuje zadanie z zakresu przyznawania i wypłacania dodatków mieszkaniowych, co reguluje Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. 2021, poz. 2021 z późn.zm.).

Dodatek mieszkaniowy stanowi świadczenie pieniężne, które wspiera funkcję ekonomiczną rodziny poprzez dofinansowanie opłat za zajmowany lokal mieszkalny. Dodatek mieszkaniowy jest przyznawany na podstawie przepisów ustawowych.

Kryteria uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego:

Tytuł prawny do zajmowanego lokalu:

(zgodnie z art.2 ust. 1 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych):

1. najemcom albo podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach;
2. osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
3. osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
4. innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
5. osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dochód z ostatnich 3 miesięcy:

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- a) jednoosobowym – 40% - (tj.2265,01 zł)
- b) wieloosobowym – 30% - (tj.1698,76 zł)

- przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku (tj.5662,50 zł)

Powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego:

Powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu mieszkalnego nie może przekraczać normatywnej powierzchni użytkowej o więcej niż:

1. 30 % albo
2. 50 % pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60 %.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, wójt, burmistrz lub prezydent miasta w drodze decyzji administracyjnej.

*Dodatek mieszkaniowy jest przyznawany **na okres 6 miesięcy**, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku wraz z deklaracją o wysokości dochodów i innych wymaganych dokumentów, po ewentualnym przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez uprawnionego pracownika socjalnego i przekazywany na podane we wniosku konto bankowe.*

*W roku 2022 pomocą finansową w formie dodatków mieszkaniowych objętych było ogółem **40 wniosków**, wydano z tego tytułu 40 decyzji. Koszt wypłaty dodatków mieszkaniowych wraz z ryczałtami na zakup opału wyniósł łącznie w 2022 roku **75 642,06 zł**. Najwyższy poziom wsparcia otrzymały rodziny zamieszkujące w lokalach należących do wspólnot oraz spółdzielni mieszkaniowych, w mniejszym stopniu najemcy lokali mieszkalnych oraz właściciele lokali prywatnych. Nastąpił znaczny wzrost wydatków na wypłatę dodatków mieszkaniowych wraz z ryczałtami na zakup opału w stosunku do roku poprzedniego bo o ok.62,6 %. Dane dotyczące realizacji oraz wypłaty dodatków mieszkaniowych za rok 2022 zostały potwierdzone w rocznym sprawozdaniu GUS.*

5.11 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Do obowiązku gminy, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 1249) należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:

- 1. Opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.*
- 2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.*
- 3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.*
- 4. Tworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego.*

Powyższe zadania w Gminie Maków Podhalański w 2022 r. wykonywane były w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2022–2026 Gminy Maków Podhalański, przyjęty Uchwałą Nr XXXII.322.2021 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 27 października 2021 r.

Realizatorami Programu są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim, Komisariat Policji w Makowie Podhalańskim, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe na terenie Gminy, służba zdrowia na terenie Gminy, Zespół Interwencji Kryzysowej działający przy PCPR w Suchej Beskidzkiej, Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej, Prokuratura Rejonowa w Suchej Beskidzkiej, organizacje pozarządowe.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest stałym zadaniem wynikającym z ustawy. Zespół powołany został Zarządzeniem Burmistrza Makowa Podhalańskiego Pracę Zespołu reguluje Uchwała Nr XIII.116.2019 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 18 grudnia 2019r. w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Maków Podhalański (ze zmianami).

Zespół Interdyscyplinarny składa się z 26 członków. W jego skład weszło:

- 5 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim,*
- 4 przedstawiciele Komisariatu Policji w Makowie Podhalańskim,*
- 8 przedstawiciele placówek oświatowych z terenu naszej gminy,*
- 1 członek Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,*
- 2 pielęgniarki środowiskowe,*
- 3 kuratorów sądowych,*
- 1 prokurator Prokuratury Rejonowej w Suchej Beskidzkiej,*
- 1 pracownik Zespołu Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej,*
- 1 przedstawiciel organizacji pozarządowej – Stowarzyszenia Rodzina Kolpinga w Makowie Podhalańskim.*

W 2022 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Łącznie w 2022r. powołano 31 grup roboczych. Grupy robocze spotykały się w 2022 roku 97 razy. Zadaniem grup roboczych było podjęcie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin w celu rozwiązania problemów przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

W 2022r. objęte procedurą były 32 rodziny, w tym 17 z nich zostało objętych procedurą Niebieskiej Karty w samym 2022 roku. W 15 przypadkach procedura prowadzona była z lat poprzednich. W 2022 roku działaniami objętymi było 142 osoby.

W samym 2022 r. założono 17 Niebieskich Kart. Z czego zdecydowana większość założona została przez funkcjonariuszy policji – 15, następnie: MOPS – 1, przedstawiciel oświaty – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna - 1.

W założonych w 2022 r. Niebieskich Kartach, 14 kobiet, 2 mężczyzn oraz 3 dzieci było uznanych, jako doświadczających przemocy. Liczba dzieci ogólnie w rodzinach, w których została założona Niebieska Karta w 2022 roku wyniosła 20. Natomiast 17 mężczyzn oraz 1 kobieta uznanych zostało, jako sprawcy przemocy.

Największa liczba Niebieskich Kart w 2022r. została założona na terenie Grzechyni – 6 , Juszczyzna 3, Makowa Podhalańskiego – 3, Białce – 2, Kojaszówce – 1, Żarnówce – 1, Wieprzcu – 1. Pod kątem okresu wszczynania procedury Niebieskiej Karty, w pierwszym półroczu 2022 r. założono - 9 NK, natomiast w drugim – założono 8 NK.

W 2022 r. z ramienia Zespołu Interdyscyplinarnego złożono **6 wniosków** o wgląd w sytuację małoletnich oraz **6 zawiadomień** do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Makowie Podhalańskim oraz **3 zawiadomień** o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Suchej Beskidzkiej.

W 2022 r. zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” w **20** przypadkach.

Najwięcej procedur zamknięto z terenu Grzechyni – 6, następnie z Białki – 5 oraz Juszczyzna – 4, Makowa Podhalańskiego – 3, Żarnówki – 2.

W 2022 r. wśród 17 założonych Niebieskich Kart w 13 przypadkach wskazano na występujący w rodzinie problem nadużywania alkoholu. W 3 przypadkach w rodzinie stosowany był dozór kuratora sądowego. Także w 3 przypadkach osoba podejrzana o stosowanie przemocy była w przeszłości karana za przestępstwo z użyciem przemocy lub groźby jej użycia.

W 1 przypadku wskazano, że osoba podejrzana o stosowanie przemocy była leczona psychiatrycznie. 1 Niebieska Karta wskazywała na problem nadużywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków oraz 1 Niebieska Karta, osoby, wobec której istnieje podejrzenie, iż stosuje przemoc i posiada broń.

We wszystkich **20** przypadkach zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” było spowodowane ustaniem przemocy oraz ustabilizowaniem sytuacji rodzinnej.

Obsługę organizacyjno – administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Makowie Podhalańskim prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych odbywały się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim.

W 2022 r. zorganizowano szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 13 maja 2022 r. – pt. „Cyberprzemoc i inne medialne zagrożenia w kontekście pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych”.

- 15.02.2022 r. „Praca z dzieckiem z doświadczeniem przemocy seksualnej” – szkolenie ROPS Kraków,

- 30.06.2022 r. „Wybrane zagadnienia przemoc w rodzinie”,

- 20.09.2022 r. „Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z wytycznymi ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego – szkolenie wprowadzające”.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego brał udział w kampanii „Niebieski Tydzień” organizowany przez Zespół Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej. Wziął również udział w kampanii „Tydzień dla Rodziny” organizowany przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Makowie Podhalańskim. Przewodniczący ZI brał udział także w cyklicznych spotkaniach Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu powiatu suskiego organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie/Zespół Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej.

W roku 2022 kontynuowana jest działalność Punktu Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. W ramach funkcjonowania Punktu dostępni byli specjaliści: prawnik oraz psycholog. Ponadto w ramach codziennych czynności służbowych pracownicy MOPS w Makowie Podhalańskim udzielali poradnictwa w zakresie rozwiązywania problemów związanych z zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Gmina natomiast zapewniła pomoc interwencyjną. W 2022 r. nie zaszła konieczność umieszczenia osób w hostelu prowadzonym przez Zespół Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej.

W 2022 r. realizowano zadania z zakresu działań informacyjno – edukacyjnych:

1. Działania informacyjno – edukacyjne :

1.1. Umieszczanie artykułów informacyjno – edukacyjnych na stronie www Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim na temat możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego oraz prawnego dla osób doświadczających przemocy.

1.2. Zapewnienie możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego: prawnik oraz psycholog na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim. W ramach codziennych czynności służbowych pracownicy socjalni MOPS w Makowie Podhalańskim udzielali poradnictwa w zakresie rozwiązywania problemów związanych z zjawiskiem przemocy w rodzinie.

1.3. W godzinach pracy MOPS w Makowie Podhalańskim działa ogólnodostępny telefon interwencyjny dla osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy w rodzinie pod numerem 33 877 15 54

1.4. Przeprowadzono 1 zdalne szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 13 maja 2022 r. – pt. „Cyberprzemoc i inne medialne zagrożenia w kontekście pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych”

2. Poszerzenie zakresu form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc lub zagrożonych przemocą w rodzinie.

2.1. Realizacja porozumienia pomiędzy Burmistrzem Makowa Podhalańskiego i Starostą Suskim o współpracy z Zespołem Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej w ramach, którego Gmina zapewnia pomoc interwencyjną, specjalistyczną oraz miejsce schronienia dla ofiar przemocy w rodzinie w hostelu będącym w zasobach ZIK w Suchej Beskidzkiej.

W 2022 roku zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2026 Gminy Maków Podhalański realizowane na bieżąco. W kolejnych latach należy skoncentrować się na realizacji działań informacyjnych dotyczących profilaktyki zjawiska przemocy w rodzinie oraz działaniach zmierzających do podnoszenia kompetencji pracowników w zakresie udzielania pomocy i wsparcia w obliczu zjawiska przemocy w rodzinie.

5.12 Wspieranie Rodziny i System Pieczy Zastępczej

W 2022 roku w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało **16 dzieci**. Gmina pokryła koszty pobytu dzieci w kwocie tj. **75931,60 zł** na podstawie wystawionej Noty Obciążeniowej Starostwa Powiatowego. Nastąpił znaczny wzrost w stosunku do roku 2021 bo o 53%.

Gmina Maków Podhalański realizowała i realizuje zadania wymienione w art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447) w zakresie:

- 1) opracowania i realizacji trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wyżej wymienione zadania realizował i realizuje w sposób stały i na bieżąco. Dzięki kontynuacji współpracy z instytucjami i organizacjami możliwe jest niesienie skutecznej pomocy ukierunkowanej na rzecz rodzin przeżywających trudności w opiekowaniu i wychowywaniu dzieci.

W 2022 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim zatrudniał jednego asystenta rodziny. Jest on zatrudniony w ramach umowy o pracę, w wymiarze przeliczeniowym 1 etatu, w zadaniowym systemie czasu pracy.

W 2022 roku asystent rodziny podjął łącznie współpracę z **15 rodzinami**. Łączna liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny wynosiła **43**.

Z grona **15** rodzin współpracujących z asystentem rodziny w 2022 r., **4** rodziny posiadały dzieci w pieczy zastępczej. Ilość dzieci znajdujących się w pieczy zastępczej w powyższych **4** rodzinach wyniosła **6**.

W okresie sprawozdawczym asystent rodziny z **11** rodzinami kontynuował współpracę z lat poprzednich. Z **4** rodzinami asystent rodziny podjął pracę w 2022 r.

W roku 2022 asystent rodziny zakończył współpracę z 2 rodzinami. W 2 przypadkach współpraca została zakończona ze względu na osiągnięcie pełnoletniości przez dzieci w rodzinie.

W roku 2022 r. asystent rodziny prowadził ścisły monitoring sytuacji rodzin poprzez kontakt bezpośredni oraz telefoniczny. Współpraca prowadzona była również z pracownikami socjalnym z rejonu, z którego pochodziła rodzina oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz danej rodziny.

Procedura przydzielania asystenta rodziny została ściśle oparta na zapisach ustawowych. Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny podejmował decyzję o przydziale asystenta do danej rodziny. Rodziny współpracujące z asystentem rodziny cechują problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz niewydolność rodziców w powyższym procesie. Należy jednakże zaznaczyć, iż funkcjonowanie tych rodzin jest zdeterminowane jest również poprzez szeroki katalog trudności i problemów. Ze względu na wyżej wymienione czynniki, czas pracy z rodziną był uzależniony od czynników, które zaburzały prawidłowe funkcjonowanie rodziny, ich złożoności oraz ilość obszarów wymagających skorygowania. Niezmiennie czynnikiem, który wpływa na efektywność pracy asystenta z rodziną była otwartość rodziny na współpracę, a także to czy pomiędzy osobą asystenta a członkami rodziny powstała relacja oparta na zaufaniu i wspólnych działaniach na rzecz poprawy sytuacji rodzinnej.

Wśród rodzin, z którymi asystent rodziny współpracował w 2022 r. wyodrębnić można następujące powody i przyczyny zaburzonego funkcjonowania rodziny:

- 1) Niskie kompetencje rodziców oraz problemy opiekuńczo – wychowawcze – problem występował w 9 rodzinach współpracujących z asystentem rodziny w 2022 r.
- 2) Trudna i niestabilna sytuacja finansowa – 8 rodziny.
- 3) Bezrobocie – 2 rodziny.
- 4) Trudności w załatwianiu spraw urzędowych – 10 rodzin
- 5) Alkoholizm i inne uzależnienia – 7 rodzin.
- 6) Problemy szkolne dzieci i młodzieży – 9 rodzin.
- 7) Zaburzone i zerwane więzi rodzinne – 10 rodzin.

W 2022 roku asystent rodziny przeprowadził 195 wizyt w miejscu zamieszkania rodziny, uczestniczył w 38 spotkaniach z członkami rodzin na terenie ośrodka pomocy społecznej, podjął 11 działań konsultacyjno – koordynacyjnych wraz z pracownikami socjalnymi, kuratorami zawodowymi, funkcjonariuszami Policji, pedagogami szkolnymi oraz innymi osobami zaangażowanymi w sprawy rodzin, które były objęte opieką asystenta.

Asystent uczestniczył także w 4 spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Asystent rodziny wziął także udział w 5 Zespolach ds. Oceny Sytuacji Dziecka Umieszczonego w Pieczy Zastępczej, które odbywały się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suchej Beskidzkiej.

W 2022 r. asystent rodziny brał również udział w spotkaniach superwizyjnych organizowanych w ramach projektu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim oraz w zdalnej superwizji organizowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie oraz superwizji asystentów rodziny organizowanej przez Zespół Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej.

Asystent rodziny w 2022 r. wziął również udział w szkoleniach:

- 1) 15.02.2022 – szkolenie on – line ROPS Kraków „Praca z dzieckiem z doświadczeniem przemocy seksualnej”.
- 2) 25.02.2022 – Udział w kampanii „Niebieski Tydzień” – ZIK w Suchej Beskidzkiej
- 3) 03.03.2022 – Szkolenie ROPS – „Nastolatek w depresji – specyfika pracy z adolescentami w obszarze epizodów depresyjnych” – Kraków.

- 4) 13.05.2022 – szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego „Cyberprzemoc i inne medialne zagrożenia w kontekście pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych” – MOPS Maków Podhalański.
- 5) 31.05.2022 – szkolenie „Zmiany w przepisach prawnych w ustawie o pomocy społecznej” – Kraków.
- 6) 15.06.2022 – szkolenie „Zrozumieć i oswoić stres” – Maków Podhalański
- 7) 17.06.2022 – szkolenie „FAS – rozpoznawania i formy wsparcia” – Maków Podhalański
- 8) 30.06.2022 – szkolenie „Przemoc – wybrane zagadnienia”
- 9) 27-28.07.2022 – szkolenie ROPS – Kraków – „Współpraca i synergia działań w relacji asystent rodziny – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jako warunek profesjonalnego wsparcia”.
- 10) 20.09.2022 – szkolenie ROPS – Kraków – „Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z wytycznymi ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego – szkolenie wprowadzające”.

Ważnym zadaniem asystenta rodziny w realizacji zadań w zakresie ustawy wspierania rodziny było:

- 1) Powiększanie świadomości rodzin o zasobach instytucjonalnych znajdujących się na terenie Gminy Maków Podhalański jak również powiatu suskiego.
- 2) Wskazywanie możliwości zasięgnięcia pomocy specjalistycznej na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim, Zespole Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej jak również w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Makowie Podhalańskim.

W 2022 roku **asystent rodziny** podjął łącznie współpracę z **15 rodzinami**, nie przekraczając ustawowego limitu 15 rodzin bieżącej współpracy. Łączna liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny wyniosła **43**. Z 15 rodzin współpracujących z asystentem rodziny - 4 rodziny posiadały **6** dzieci w pieczy zastępczej.

Miejszem prowadzenia pracy z rodziną było miejsce jej zamieszkania lub miejsce przez nią wskazane. Działania asystenta były ukierunkowane na zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej.

Diagnoza powodów trudności w funkcjonowaniu rodziny dokonywana była przez asystenta wraz z członkami danej rodziny. Następnie dzięki przeprowadzeniu analizy szans, zagrożeń, mocnych i słabych stron rodziny tworzony był dokument „Plan pracy z rodziną”. Zawarte były w nim cel główny oraz cele szczegółowe, a także wykaz działań oraz osób wyznaczonych do ich zrealizowania. Nakreślone były również ramy czasowe i spodziewane efekty podjętych kroków przez rodzinę. Plan wskazywał kierunek pracy, jaki zamierzał zrealizować asystent wraz z daną rodziną.

Nie rzadziej, niż co pół roku dokonywał ocenę sytuacji rodziny. Poprzez weryfikację sytuacji rodziny zmiany, jakie w niej zaszły, zrealizowane cele oraz ewentualne przeszkody i trudności w ich osiągnięciu przez rodzinę. Ocenie podlegały również podjęte działania, stan realizacji celów oraz trudności w ich osiągnięciu.

Realizacja zadań ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W 2022 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wpłynęły 2 wnioski o przyznanie świadczenia „Za życiem”. Rodzinom zaproponowano wsparcie w postaci koordynacji asystenta rodziny. Rodziny uznały, iż nie będą korzystać z pomocy asystenta rodziny.

Odnosząc się do potrzeb związanych z realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny zauważyć należy wzrost ilości spraw związanych z realizacją zadań obowiązkowych Gminy z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Potrzebne są znaczne środki na współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz na zatrudnienie asystenta, którego działalność profilaktyczna przyczynia się do zmniejszania kosztów współfinansowania pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

DANE STATYSTYCZNE ZA ROK 2022
Działalność asystenta rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Makowie Podhalańskim.

2022	Wizyty w miejscu zamieszkania rodziny 2022	Spotkania z rodziną na terenie MOPS	Konsultacje z pracownikami socjalnymi, kuratorem, pedagogiem, dzielnicowym	Grupy Robocze	Udział w Zespole Interdyscyplinarnym	Zespół ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej PCPR
<i>Styczeń</i>	11	4	-	-	-	1
<i>Luty</i>	12	3	-	-	-	-
<i>Marzec</i>	11	5	-	-	1	-
<i>Kwiecień</i>	20	3	1	-	-	-
<i>Maj</i>	17	4	1	-	-	1
<i>Czerwiec</i>	17	-	-	-	1	-
<i>Lipiec</i>	9	3	1	-	-	-
<i>Sierpień</i>	16	5	2	-	-	-
<i>Wrzesień</i>	23	4	1	-	1	-
<i>Październik</i>	27	3	3	-	-	1
<i>Listopad</i>	9	1	1	-	-	-
<i>Grudzień</i>	23	3	1	-	1	2
Razem	195	38	11	-	4	5

5.13 Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Wydawana jest bezpłatnie dla uprawnionych osób, niezależnie od dochodu. Karta przysługuje obywatelom polskim, ale również cudzoziemcom, którzy mają pozwolenie na pobyt stały w Polsce. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18-go roku życia lub maksymalnie do 25 roku życia, jeśli kontynuują naukę. Osoby niepełnosprawne otrzymują KDR na okres trwania orzeczenia.

Karta oferuje dla swoich posiadaczy system różnorodnych zniżek i dodatkowych uprawnień. Zniżki oferowane są zarówno w instytucjach publicznych jak również przez przedsiębiorców prywatnych. Przystępując do programu przedsiębiorca zyskuje prawo do używania znaku „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”. Obecnie sieć podmiotów, które przystąpiły do programu stale się rozrasta i zdobywa coraz większą popularność. Informacje o miejscach gdzie KDR jest honorowana można łatwo znaleźć w Internecie. Są to zarówno zniżki w sklepach spożywczych, z artykułami dla dzieci, kawiarniach, miejscach rozrywki jak i zniżki przy zawieraniu umów z ubezpieczycielami, komunikacyjne oraz np., przy opłacaniu czesnego w przedszkolach, szkołach i internatach. Katalog ten ciągle się zmienia i proponuje nowe możliwości.

Od 1.01.2019 o KDR mogą starać się rodzice, którzy posiadają troje dzieci, ale obecnie już dorosłych, które nie spełniają warunków obowiązującej ustawy. W takim przypadku tylko rodzice otrzymują karty bezterminowo. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest również dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej, czyli w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych rodzinach zastępczych, zawodowych specjalistycznych rodzinach zastępczych oraz tych pełniących funkcje pogotowia opiekuńczego, czy też rodzinnych domach dziecka. Karta wydawana jest dzieciom na czas umieszczenia w pieczy.

Obecnie KDR może być przyznana w dwóch formach jednocześnie: tradycyjne (plastikowej) oraz elektronicznej. Składając wniosek o przyznanie KDR po raz pierwszy nie ponosi się żadnej opłaty, również, gdy przyznawana jest karta dla nowego członka rodziny lub przy przedłużaniu jej ważności, gdy młody człowiek kończy 18 lat i uczy się dalej. Osoby posiadające ważne karty, a pragnące starać się o formę dodatkową ponoszą koszt w kwocie 9,21 zł. Karta w formie aplikacji na smartfonie cieszy się dużym zainteresowaniem szczególnie wśród młodzieży i młodych rodziców. Osoby starsze mają większe zaufanie do Karty w tradycyjnym, plastikowym wydaniu. Obecnie Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przyznawana jest tylko w formie tradycyjnej. Wersja elektroniczna dostępna jest automatycznie w aplikacji MOBYWATEL. Składając wniosek o przyznanie KDR po raz pierwszy nie ponosi się żadnej opłaty, również gdy przyznawana jest karta dla nowego członka rodziny lub przy przedłużaniu jej ważności, gdy członek rodziny kończy 18 rok życia i kontynuuje naukę. Osoby posiadające ważne karty elektroniczne, chcące posiadać wersję tradycyjną ponoszą koszt w kwocie 9,21 zł. Odpłatne jest również wydawanie duplikatu karty dużej rodziny w wersji tradycyjnej – w przypadku jej utraty koszt wynosił 11,00 zł.

W terminie od 1 stycznia 2022r. do 31 grudnia 2022r. wpłynęło 205 wniosków o przyznanie KDR, wydano 533 karty dla członków rodzin.

Koszt obsługi realizacji zadania wyniósł 3822,26 zł. -100% środki z dotacji Wojewody.

Zestawienie wydanych kart dużej rodziny za lata 2018-2022

Wyszczególnienia	Rok 2018		Rok 2019			Rok 2020			Rok 2021			Rok 2022	
	Ilość kart	Ilość wniosków	Ilość kart		Ilość wniosków	Ilość kart		Ilość wniosków	Ilość kart		Ilość Wniosków	Ilość kart	Ilość wniosków
			T	E		T	E		T	E		T	
KDR	326	55	575	259	268	173	133	58	223	223	104	533	205

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

T-karty w formie tradycyjnej

E-karty w formie elektronicznej

Z zapisów przedstawionych w tabeli wynika, że po znacznym wzroście liczby wniosków oraz ilości wydanych kart w roku 2019, w 2020 r. nastąpił znaczny spadek liczby złożonych wniosków. W 2021 r. zauważa się ponowny wzrost liczby złożonych wniosków. Koszty obsługi wyniosły 934,89zł. W roku 2022 nastąpił gwałtowny wzrost zainteresowania KDR. Wzrost złożonych wniosków o kartę dużej rodziny nastąpił zwłaszcza w III i IV kwartale wynika z możliwości ubiegania się o zniżki w ponoszeniu opłat za energię elektryczną.

5.14 Świadczenia opieki zdrowotnej

Prawem do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obejmuje się osoby wymagające leczenia, które nie są objęte powszechnym obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym. Potwierdza się je decyzją administracyjną, na okres 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym, na wniosek szpitala termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych. Świadczenie przysługuje osobom korzystającym z placówek opieki zdrowotnej niemającym prawa do ubezpieczenia z innego tytułu.

*W 2022r. wydano **11 decyzji przyznających** prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Jednostkowy koszt wydania decyzji kształtował się na poziomie **125,00 zł**. Roczny koszt realizacji zadania **to 2373,52 zł**.*

5.15 Współpraca ze Stowarzyszeniem „Nadzieja”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej już kolejny rok współpracuje ze Stowarzyszeniem Rodzin „Nadzieja” w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego

z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym /FEAD/. W ramach programu w 2022r. **223 osoby** będące podopiecznymi OPS w Makowie Podhalańskim otrzymały wsparcie w formie żywności. Osoby ubiegające się o skierowanie do Programu musiały spełniać poniższe kryteria dochodowe.

- osoba samotna 776 zł. x 220% = **1 707,20 /na osobę/**
- osoba w rodzinie 600 zł. x 220% = **1 320,00 /na osobę/**.

5.16 Prace społecznie użyteczne

Już od kilku lat Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuuje współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Suchej Beskidzkiej. W ramach współpracy przesłano do PUP wnioski w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Została również przygotowana i przesłana do Urzędu Pracy lista wytypowanych osób bezrobotnych, mających ustalony II profil pomocy, korzystających ze wsparcia Ośrodka, jako kandydatów do wykonywania prac społecznie użytecznych w 2022 roku.

Prace społecznie użyteczne są narzędziem aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych. Ułatwiają łagodny powrót na otwarty rynek pracy osobom, które nie podejmowały zatrudnienia z uwagi na uzależnienie od alkoholu i odbyłą terapię, jak również osobom długotrwale bezrobotnym. Prace społecznie użyteczne spełniają też ważną rolę w aktywizacji zawodowej dla grupy 50+, osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, z powodu niskich kwalifikacji oraz wieku. Do prac społecznie użytecznych mogła być skierowana osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku, jednocześnie korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej lub uczestnicząca w kontrakcie socjalnym lub innych programach aktywizacyjnych.

W 2022r. w ramach Porozumienia CAZ.AŚK.5570.1.2022 zawartego 1 marca 2022r. pomiędzy Starostą a Gminą Maków Podhalański do prac społecznie użytecznych skierowano **6 osób** w okresie od marca do listopada 2022 r.

Realizacja prac społecznie użytecznych wynosiła **40 godzin miesięcznie** i polegała na:

- pracach porządkowych wykonywanych na terenie gminy, pracach porządkowych w obrębie budynków użyteczności publicznej;

- oczyszczaniu dróg, przystanków autobusowych, chodników i placów, czyszczeniu rowów melioracyjnych, **Starosta zrefundował** Gminie ze środków Funduszu Pracy **60%** minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu tj. 10 986, 60 zł. Natomiast **40%** tj. **7 324,40 zł** zostało pokryte ze środków własnych. Łącznie wydatki wyniosły 18 311,00 zł.

5.17 Projekt „Małopolski Tele-Anioł”

Już od 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z przedstawicielami Projektu „Małopolski Tele Anioł” realizowanym przez Województwo Małopolskie w partnerstwie z Caritas Diecezji Kieleckiej i Stowarzyszeniem Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego z Suchej Beskidzkiej. Projekt zakłada organizację systemu opieki z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych. Osoby biorące udział w projekcie otrzymują bezpłatnie opaski bezpieczeństwa.

Dzięki nim mogą za pomocą przycisku SOS wezwać pomoc lub skorzystać z porad wykwalifikowanej kadry Centrum Tele-opieki. W miarę potrzeb część osób uczestniczących w projekcie korzysta z usług opiekuńczych oraz sąsiedzkich usług opiekuńczych. Projekt zakładał jak najdłuższe, bezpieczne pozostanie w swoim środowisku i uzyskanie koniecznego wsparcia przez osoby starsze i niesamodzielne. W ramach świadczonej pracy socjalnej pracownicy socjalni docierają do osób z terenu Gminy Maków Podhalański informując o projekcie oraz pomagają w wypełnieniu stosownych dokumentów, które następnie przekazują do jego realizatora. Od 2017 roku z naszej Gminy – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrekrutował 288 uczestników programu „Małopolski Tele-Anioł”, z uwagi na przewidywane zakończenie projektu nie rekrutowano nowych osób. Udział w projekcie niesamodzielnych mieszkańców naszej Gminy niewątpliwie wpływa na poprawę poczucia bezpieczeństwa wśród tej grupy osób. Zastosowanie innowacyjnych rozwiązań technicznych zmniejsza koszty opieki oraz zapotrzebowanie na świadczenie usług opiekuńczych w środowisku przez opiekunki zatrudniane przez MOPS. Dla uczestników projektu jest to niewątpliwie duże wsparcie, gdyż dla większości osób usługi te nie są odpłatne.

5.18 Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku przystąpił po raz kolejny do realizacji programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Jako element polityki społecznej państwa miał na celu poprawę jakości życia dorosłych osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, zapewnienie wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb oraz umożliwienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne, kulturalne, rozrywkowe czy sportowe. Istotnym elementem było także wsparcie asystenta osobistego w wykonywaniu czynności dnia codziennego jako niezbędny warunek skutecznego i rzeczywistego włączania osób niepełnosprawnych w życie społeczności lokalnej. Dla zobrazowania - usługi asystenta obejmowały min. pomoc osobie niepełnosprawnej w wyjściu, powrocie oraz dojazdach w określone miejsca typu: dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/sportowe. Były to również czynności związane z zakupami, załatwianiem spraw urzędowych, nawiązywaniem kontaktu czy współpracy z różnego rodzaju organizacjami, korzystaniem z dóbr kultury, z naciskiem na aktywne uczestnictwo w nich osoby niepełnosprawnej.

W programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 udział wzięły **79 osób niepełnosprawnych** z terenu Gminy Maków Podhalański, w tym dla 7 dzieci. Każda z nich otrzymała wsparcie, które świadczone było przez 7 dni w tygodniu. Ogólnie w projekcie zrealizowano **30831** godzin.

Do realizacji usług zatrudniono na umowę zlecenie 46 asystentek.

Uczestnictwo w programie było bezpłatne, co pozwoliło na swobodne podejmowanie decyzji o korzystaniu z tej formy wsparcia.

Usługi asystenta docierały również tam, gdzie występowały trudności komunikacyjne, które dodatkowo nasiliła pandemia. W niektórych częściach gminy pozbawiły one wiele osób niepełnosprawnych możliwości funkcjonowania poza bliskim środowiskiem domowym czy sąsiedzkiem. Z tego też względu usługa Asystenta miała szczególne znaczenie tam, gdzie diagnozowane były te trudności.

Po przeprowadzeniu postępowania wyłoniono 23 osoby - Asystentów Osobistych Osób Niepełnosprawnych – do realizacji usług, z którymi zawarto umowy cywilno-prawne.

Koszt zadania wyniósł: 1 323 614, 53 zł.

5.19 Program „Opieka Wytchnieniowa”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim w roku 2022 realizował **Program „Opieka Wytchnieniowa”**, finansowany ze środków Państwowego Funduszu Celowego w ramach Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,

2) osobami posiadającymi:

- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) albo
 - orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)
- poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Program zapewnił uczestnikom:

1) w odniesieniu do rozwiązań systemowych:

- wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- wsparcie finansowe gmin/powiatów w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej;

2) w odniesieniu do członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych:

- czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki,
- zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

Program był zrealizowany w dwóch formach:

1. świadczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w:

a. miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,

2. świadczenia usług opieki wytchnieniowej, w ramach pobytu całodobowego w:

a. innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu, które otrzyma pozytywną opinię gminy/powiatu,

Liczba godzin usług opieki wytchnieniowej całodobowej – w wymiarze 112 dni dla 8 osób niepełnosprawnych o znacznym stopniu niepełnosprawności w formie pobytu całodobowego w dwóch placówkach (6 osób w 1 ośrodku pobytu całodobowego, 2 osoby w 1 ośrodku pobytu całodobowego).

Liczba godzin usług opieki wytchnieniowej – pobyt dzienny w wymiarze 4 334 godzin dla 21 osób niepełnosprawnych o znacznym stopniu niepełnosprawności, w tym 1 dziecko. Do realizacji usług zatrudniono na umowę zlecenie 19 opiekunów wytchnieniowych. W efekcie opiekunowie domowi osób niepełnosprawnych uzyskali wytchnienie.

Koszt zadania w 2022 roku wyniósł: **198 873,31 zł.**

5.20 Zadania z ustawy o pomocy społecznej – realizacja zadań własnych gminy na rzecz pomocy Ukrainie

Obywatele z Ukrainy, którzy przybyli do Gminy Maków Podhalański w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa, otrzymali w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim świadczenia na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych ze środków Funduszu Pomocy. Osoby posiadające PESEL i status UKR otrzymały jednorazową pomoc finansową w wysokości 300 zł. Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł w 2022 roku zrealizowano dla 241 osób na kwotę 72300,00 zł. Ze środków Funduszu Pomocy zapewniono posiłki dla dzieci i młodzieży z Ukrainy. Posiłki w placówkach oświatowych oraz zasiłki celowe na zapewnienie posiłku przyznane decyzją (pomoc na podstawie art. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa). Zapewniono posiłki dla 53 osób na okres nie dłuższy niż 2 miesiące na kwotę 14153,68 zł. Przyznano zasiłki celowe na zakup żywności dla 3 osób na kwotę 1032,00 zł.

5.21 Domy Pomocy Społecznej

Kolejnym obowiązkowym zadaniem własnym było i jest wsparcie w formie skierowania do DPS. Na koniec grudnia 2022r. w Domach Pomocy Społecznej przebywało łącznie 12 osób, w tym w DPS Maków Podhalański przebywały 4 osoby, w DPS Łyszkowice 2 osoby, w DPS Łętownia 1 osoba, w DPS Szczyrzyc 1 osoba, w DPS Sieradza 1 osoba, w DPS Bobrek 1 osoba, w DPS Zebrzydowice 1 osoba, w DPS Wadowice 1 osoba. Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, kierowane są do domów pomocy społecznej, danego typu ze względu na rodzaj schorzeń zdrowotnych. W przypadku 6 osób skierowanych do DPS – wydanie decyzji kierujących oparte były o postanowienia sądowe o umieszczeniu w DPS bez zgody osoby kierowanej. Liczba ta wzrosła o 1 osobę w stosunku do roku 2021. Średni miesięczny koszt gminy na utrzymanie jednej osoby w Domu Pomocy Społecznej wyniósł ok. **3154,00 zł.** Nadmienić należy, że w stosunku do roku 2021 nastąpił znaczny wzrost kosztów związanych z pobytem w DPS z kwoty 373 454 86 zł na 431 978,65 zł. Wzrost wydatków spowodowany jest wzrostem średniego kosztu utrzymania mieszkańca, który ustala starosta na terenie, na którym znajduje się DPS o zasięgu powiatowym. Wydatki te zostały zabezpieczane ze środków własnych. Oplatę za pobyt w Domu Pomocy Społecznej wnoszą mieszkańcy domu do wysokości nie wyższej niż 70 % własnego dochodu, małżonek, zstępni

przed wstępnymi. Tylko w jednym przypadku zstępny wnosi opłatę za pobyt matki w DPS w oparciu o umowę o ponoszeniu odpłatności w Domu Pomocy Społecznej. Wpłata mieszkańców za pobyt w DPS wyniosła 19 048,35 zł.

W roku 2022 w Domach Pomocy Społecznej przebywało łącznie 12 osób. Przyznanych było 139 świadczeń.

VI. Realizacja projektów systemowych na terenie Gminy Maków Podhalański

6.1 Projekt socjalny – „PoMoc= WIEDZA I WSPARCIE”

Jedną z wielu metod pracy socjalnej na rzecz rodzin są projekty socjalne. Ich główny cel to wzmocnienie zdolności do rozwiązywania problemów, a także promowanie zmian społecznych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim podejmował i podejmuje szereg działań innowacyjnych, prewencyjnych, profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających. W 2022 roku MOPS kontynuował powyższe działania w projekcie „PoMoc=Wiedza i Wsparcie”. Na realizację projektu MOPS otrzymał **dofinansowanie ze środków Wojewody Małopolskiego**, w wysokości **41 420,85 zł**, przeznaczonych na rozwój pomocy społecznej, natomiast **wkład własny** wyniósł **10 355,77zł**. Całkowita wartość projektu wyniosła **51 776,62 zł**.

Realizacja zadań obejmowała okres od 1 lutego 2022 roku do 30 listopada 2022 roku.

Od miesiąca lutego 2022 roku realizowano szereg działań, o które wnioskował MOPS w Makowie Podhalańskim. Działania te dotyczyły rozwoju pomocy społecznej w trzech obszarach:

Obszar I 1.3 to projekty socjalne, które mają na celu rozwój lub wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin.

Obszar II dotyczy zakresu realizacji zadań wynikających z rozeznania potrzeb gminy.

Obszar IV miał na celu podniesienie jakości działalności Ośrodka poprzez zapewnienie stałego dostępu do konsultacji prawnej, a w tym szkoleń wewnętrznych.

Reasumując działania obszaru I 1.3, obszaru II i IV Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim w 2021 roku przystąpił z dużym zaangażowaniem do realizacji działań, na które otrzymał dofinansowanie przeznaczone na rozwój pomocy społecznej. Zaangażowanie wywołane było możliwością zabezpieczenia potrzeb i oczekiwań mieszkańców gminy Maków Podhalański, jak i pracowników socjalnych. Celem działań było podniesienie, jakości działalności Ośrodka.

W ramach obszaru I 1.3 zrealizowano:

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin
1.	Grupa wsparcia aktywizująco-motywuująca dla osób dotkniętych wykluczeniem społecznym	10	42
2.	Grupa wsparcia edukacyjno-wspierająca dla osób dorosłych	8	40
3.	Praktyczny instruktarz szkoleniowy w zakresie opieki nad osobą zależną-zatrudnienie pielęgniarki do prowadzenia praktycznego instruktarzu	8 środowisk	21

Oprócz wyżej wymienionych działań, w ramach obszaru I 1.3 zakupiono materiały promocyjne (plakaty, ulotki, naklejki), zakupiono materiały biurowe oraz wypłacano dodatki specjalne dla pracowników socjalnych za realizację działań projektu socjalnego.

W ramach obszaru II zrealizowano:

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin	Liczba konsultacji/s potkań
1	Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne	29	105	49
2	Specjalistyczne poradnictwo prawne	25	114	34
3	Specjalistyczne poradnictwo pedagogiczne/rodzinne	11	20	11
4	Terapia indywidualna i rodzinna z psychoterapeutą	13	24	7

W ramach obszaru IV zrealizowano:

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin	Liczba konsultacji/spotkań
1	Specjalistyczne poradnictwo prawne	10	88,36	31
2	Szkolenie wewnętrzne	7	28	4

Oprócz wyżej wymienionych działań, w ramach obszaru IV, dokonano opłaty licencyjnej platformy Lex.pl, z której korzystają pracownicy socjalni ośrodka.

6.2 Projekt socjalny „Wigilia na makowskim rynku”.

W 2022 r. celem projektu socjalnego było przygotowanie spotkania wigilijnego na makowskim rynku dla mieszkańców gminy Maków Podhalański nie tylko dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, o których wiadomo, że będą samotnie i bardzo ubogo spędzać czas Świąt Bożego Narodzenia, ale w szczególności dla wszystkich mieszkańców i odwiedzających gości, którzy chcą integrować się lokalnie ze społecznością i parafią. Spotkanie miało utwierdzić uczestników o przynależności do społeczności lokalnej oraz zapobiec poczuciu osamotnienia, porzucenia czy odrzucenia u osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Miało na celu wywołanie u uczestników wigilii pozytywnych emocji, uśmiechu na twarzy oraz wzmocnienie więzi społecznych. Wspólne świętowanie było także okazją do kultywowania tradycji, wzmacniającej poczucie wspólnotowości oraz było okazją do integracji międzypokoleniowej.

Drugim celem projektu było przygotowanie paczek świątecznych dla 150 mieszkańców gminy Maków Podhalański, które zawierały produkty żywnościowe i kartki z życzeniami świątecznymi od władz lokalnych i proboszcza parafii makowskiej. Dostarczenie paczek wraz z życzeniami miało na celu wywołanie pozytywnych emocji, poczucia bezpieczeństwa zabezpieczenia w podstawowe potrzeby żywnościowe na okres świąteczny oraz wzmocnienia poczucia więzi społecznych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim obdarowując mieszkańców gminy paczkami świątecznymi pragnął pokazać, że obdarowani odgrywają bardzo ważną rolę w życiu społeczności lokalnej Gminy Maków Podhalański. Zainteresowanie trudną sytuacją bytową mieszkańców zarówno ze strony środowiska lokalnego, jak i władz lokalnych to była szczególna rola, która spoczywała na samorządzie gminnym. Przed dniem 23.12. 2023 pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim dostarczyli paczki żywnościowe w formie zasiłku celowego dla 150 mieszkańców gminy.

W dniu 23.12.2022 r. o godz. 9.00 odbyło się na rynku makowskim uroczyste złożenie życzeń świątecznych zapoczątkowane przez Burmistrza Makowa Podhalańskiego oraz Proboszcza Parafii makowskiej poprzez dzielenie się opłatkiem, poczęstunkiem tradycyjnym, wigilijnymi daniami i prezentami świątecznymi w postaci tradycyjnych ciast i pamiątkowej kartki z życzeniami. Dla osób, które bezpośrednio nie uczestniczyły w Wigilii na rynku makowskim dedykowana była paczka świąteczna wręczana przez pracowników socjalnych MOPS Maków Podhalański i członków Stowarzyszenia Radzina Kolpinga.

Organizatorem projektu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim. Realizatorami projektu byli pracownicy Ośrodka. Patronat nad projektem sprawował Burmistrz Makowa Podhalańskiego, ks. Dziekan Parafii Przemienienia Pańskiego w Makowie Podhalańskim oraz Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy współudziale Miejskiej Biblioteki Publicznej i Domu Kultury w Makowie Podhalańskim.

W ramach projektu pracownicy socjalni odwiedzili 150 rodzin. W trakcie odwiedzin składano tradycyjne życzenia świąteczne od Władz Gminy. Przekazano 150 paczek żywnościowych.

Jako instytucja odpowiedzialna za pracę socjalną, składając życzenia i dostarczając paczki świąteczne pokazaliśmy, że odbiorcy odgrywają istotną rolę w życiu społeczności lokalnej Gminy.

Łączny koszt projektu socjalnego realizowanego ze środków własnych wyniósł 52247,25zł w tym:

1) paczki świąteczne realizowane w formie jednorazowych zasiłków celowych w łącznej wysokości 45 000,00 zł. finansowanych ze środków własnych z pomocy społecznej,

2) Wigilia na rynku makowskim w wysokości 7247,25 zł finansowana ze środków własnych pomocy społecznej.

VII. Praca socjalna

Od 1 kwietnia 2020 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej wdrożono nowy model organizacyjny oddzielenia pracy socjalnej od postępowań administracyjnych. Celem wprowadzenia powyższej zmiany było podniesienie jakości świadczeń udzielanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez ich profesjonalizację w celu efektywniejszej obsługi osób i rodzin korzystających ze wsparcia.

Praca socjalna zgodnie z definicją zawartą w ustawie o pomocy społecznej to „działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”.

Zatem praca socjalna świadczona była i jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również na rzecz zapobiegania pogorszeniu się ich sytuacji. Celem pracy socjalnej było i jest, więc umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przewyższania trudnych sytuacji życiowych.

Wprowadzony model zakłada rozdział zadań pomiędzy pracownikami socjalnymi zgodnie z założeniem, iż pracownicy ds. pracy socjalnej nie prowadzą postępowań administracyjnych, natomiast prowadzą pracę socjalną, z wykorzystaniem właściwych jej metod, podejść i technik, w oparciu o posiadaną wiedzę i umiejętności, zaś sama praca socjalna prowadzona jest zgodnie z etapami, takimi jak: diagnoza sytuacji, wyznaczenie celów, opracowanie planu działania, realizacja działań, ocena realizacji działań.

Takie rozwiązanie pozwala na pełnienie przez pracownika socjalnego roli profesjonalisty wykorzystującego wspomniane metody i narzędzia pracy socjalnej we wspieraniu rodziny w jej lepszym funkcjonowaniu, a sam proces pracy socjalnej rozumiany jest jako zespół metodycznych czynności podejmowanych w określonym celu jak np. praca socjalna na rzecz zapewnienia lub uzyskania:

- **niezbędnych środków materialnych** (np. pomoc w uzyskaniu ulg, umorzeń, alimentów, świadczeń ZUS/KRUS oraz zatrudnienia),

- **godziwych warunków mieszkaniowych** (np. pomoc w wynajęciu mieszkania i zorganizowania brakującego wyposażenia: mebli, art. kuchennych, uzyskania dodatku mieszkaniowego, zgłoszenia potrzeb do innych organizacji/institucji typu „Szlachetna Paczka”, zabezpieczenie osób bezdomnych),
- **pomocy w rozwiązaniu problemu bezrobocia** (np. angażowanie osób do udziału w projektach systemowych i socjalnych celem nabycia lub zmiany umiejętności i kwalifikacji zawodowych, a także pracach społecznie użytecznych, pomoc w docieraniu do pracodawców i ofert pracy),
- **poprawy stanu zdrowia** (np. uzyskanie świadczeń zdrowotnych, realizacja recept, pomoc w ustaleniu lub zmianie terminu wizyty u specjalisty, pomoc w uzyskaniu sprzętu medycznego/ortopedycznego – wózka inwalidzkiego, balkonika czy kul, pomoc w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i dostępu do uzależnionych od tego form wsparcia jak Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej, opieka wytchnieniowa czy w ramach projektu „Małopolski Tele – Anioł”),
- **zapewnienia wsparcia/opieki osobom starszym i niepełnosprawnym** (np. działania interwencyjne w sytuacji osoby zaniedbanej, zagrożonej, potrzebującej pomocy, ustalenie uprawnień typu świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, świadczeń z PFRON, stopień niepełnosprawności, usługi opiekuńcze, usługi środowiskowe w ramach projektu „Małopolski Tele – Anioł”, usługi pielęgniarstwa środowiskowego, angażowanie osób sprawujących opiekę do skorzystania ze szkoleń tematycznych czy praktycznego instruktora w ich domach, podjęcie działań w celu umieszczenia osoby w placówce opiekuńczo – leczniczej, DPS, monitoring sytuacji tych osób),
- **poprawy funkcjonowania rodziny** (np. udzielenie wsparcia w zdiagnozowanych problemach rodziny np. wzmacnianie w rodzicach prawidłowych umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, doprowadzenie do podjęcia leczenia w tym uzależnień, konsultacje prawne, psychologiczne i pedagogiczne, działania podejmowane w związku z prowadzeniem procedury Niebieskiej Karty, współpraca z pedagogiem, wychowawcą, kuratorem, dzielnicowym, asystentem rodziny, angażowanie do uczestnictwa w realizowanych przez OPS projektach, inicjatywach dot. różnych sfer życia rodzinnego, monitoring sytuacji tych osób),
- **poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem alkoholowym** (np. pomoc w podjęciu leczenia, pomoc w załatwieniu detoksykacji, wystąpienie o leczenie przymusowe, motywowanie do korzystania z niestacjonarnych form wsparcia typu terapia uzależnień, kontakt GKPIRPA grupy wsparcia lub edukacyjne w tym dla współuzależnionych członków rodzin, monitorowanie utrzymywania abstynencji).
- wśród działań podejmowanych przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej należy wymienić także sprawienie pogrzebu najczęściej dla zmarłych pacjentów ZOD w tym rozeznawanie ich sytuacji rodzinnej i kierowanie wniosków do ZUS o wypłatę zasiłku pogrzebowego, pomoc w wyrabianiu dokumentów tożsamości, pomoc w integracji ze środowiskiem osobie opuszczającej zakład karny, rozdysponowywanie żywności pozyskanej z Banku Żywności, dostarczanie paczek

żywnościowych Seniorom w okresie przedświątecznym oraz monitoring ich potrzeb, czy uzyskania pomocy specjalistycznej – psychologicznej lub prawnej, monitoring rodzin, w których realizowana jest procedura Niebieskiej Karty.

Analizując pracę socjalną jako formę wsparcia skierowaną do osób i rodzin w ujęciu ilościowym, to zgodnie ze sprawozdaniem rocznym z udzielonych świadczeń pomocy społecznej MRPiPS-03 za I-XII 2022 z pracy socjalnej skorzystało 346 rodzin. Liczba osób w tych rodzinach 676 osób. Nastąpił spadek tej formy wsparcia w porównaniu do roku 2021. Coraz częściej realizowana jest nie tylko w formie doraźnej, co pogłębionej i niezależnej od pomocy finansowej, co jest zgodne z obecnie funkcjonującym modelem organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej.

DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

VIII. Realizacja świadczeń

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim realizuje również zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczenia wychowawczego „500+”, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka „u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu - Program "Za Życiem", świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Programu „Czyste Powietrze”, świadczeń wynikających z realizacji ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz dodatku osłonowego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Akty prawne stanowiące podstawę do działalności Działu Świadczeń w MOPS w Makowie Podhalańskim:

- 1. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2022, poz. 615 z późn. zm.);*
- 2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 100);*
- 3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.);*
- 4. Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1009 z późn. zm.);*
- 5. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.07.2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1466);*

6. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018, poz. 1497);*
7. *Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2014r., poz. 567);*
8. *Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020 r., poz. 1329);*
9. *Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234);*
10. *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia: 14 września 2010 r. sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz.U. z 2010 r. Nr 183, poz.1234);*
11. *Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 877 z późn. zm.);*
12. *Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.07.2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467);*
13. *Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1577.);*
14. *Ustawa z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 924);*
15. *Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1177).*
16. *Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (tekst jednolity Dz.U. z 2023r., poz.169)*
17. *Ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn. zm.).*

Wydane decyzje administracyjne

Przyznawanie świadczeń oraz odmowa ich przyznania następuje w formie wydania decyzji administracyjnej bądź informacji /świadczenie wychowawcze „500+”/ na podstawie KPA oraz stosownych ustaw.

	DECYZJE - WNIOSKI	2020r.	2021r.	2022 r.
1.	Decyzje ze świadczeń rodzinnych	1254	1092	956
2.	Decyzje/informacje ze świadczenia wychowawczego 500+	165	1716	0
	DECYZJE - WNIOSKI	2020r.	2021r.	2022r.
3.	Decyzje z funduszu alimentacyjnego	43	48	44
4.	Wnioski o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego	58	48	44

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W okresie od 1 stycznia 2022r. do 31 grudnia 2022r. w sprawie świadczeń rodzinnych wydano **956 decyzji** administracyjnych, w tym **42 odmowne**. Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu w Krakowie przekazano **19 decyzji**, od których Strona wniosła **odwołanie**.

8.1 Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne. Przyznanie świadczeń regulowane jest przepisami prawa wynikającymi z ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 615 z późn. zm.).

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że w pierwszej kolejności dołożenia na utrzymanie dzieci zobowiązani są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W przypadku prawa do zasiłku rodzinnego dla osób samotnie wychowujących dzieci, oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców (chyba, że z przyczyn obiektywnych jest to niemożliwe).

Do świadczeń rodzinnych zalicza się:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, które skierowane są do osób i rodzin wychowujących dzieci;
- świadczenia opiekuńcze: zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna, które przysługują osobom niepełnosprawnym oraz osobom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi;
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka.

Głównym kryterium uprawniającym do pobierania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego jest kryterium dochodowe; czyli przeciętny miesięczny dochód, w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe dla rodzin ubiegających się o przyznanie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego od 1 listopada 2015 roku wynosi 674 zł na osobę i 764 zł na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny; w myśl zasady „złotówka za złotówkę”.

Kryterium dochodowe uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wynosi 1 922 zł na osobę. Obowiązuje również kryterium dochodowe przy ubieganiu się o specjalny zasiłek opiekuńczy, wówczas dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty 764 zł.

Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest na roczne okresy zasiłkowe od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten odpowiednio pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2022 wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- 95zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba, która ma ustalone prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka (1000zł – świadczenie jednorazowe),
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400zł miesięcznie),
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka (193zł miesięcznie na dziecko (nie więcej niż na dwoje dzieci), w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80zł, nie więcej niż o 160zł na wszystkie dzieci);
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i kolejne dziecko

w rodzinie (95zł miesięcznie),

- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90zł miesięcznie na dziecko do 5 roku życia i 110zł miesięcznie),
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (113zł miesięcznie na zamieszkanie w miejscowości, w której mieści się siedziba szkoły i 69zł miesięcznie na dojazd do szkoły poza miejsce zamieszkania),
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (100zł - świadczenie przyznawane jednorazowo w okresie zasiłkowym).

Poszczególne świadczenia rodzinne mają różny charakter: w większości wypłacane są na określony czas (okres zasiłkowy), ale również jednorazowo (dodatek z tytułu urodzenia dziecka, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka) lub raz w ciągu pewnego okresu (dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego). Część świadczeń rodzinnych występuje samoistnie (zasiłek rodzinny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), natomiast otrzymanie dodatków do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

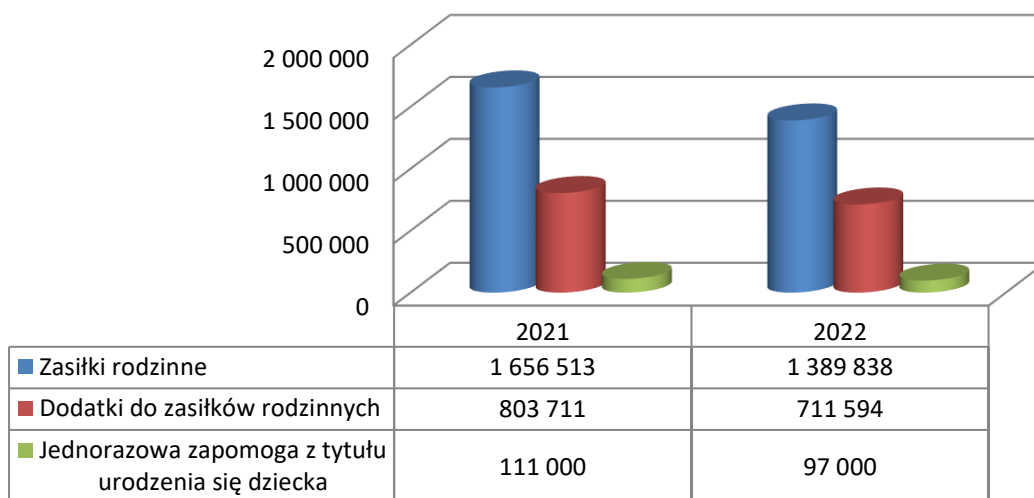
Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba świadczeń	Wypłacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
I. Zasiłek rodzinny	12 054	1 389 837,67	x
II. Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:	6602	711 594,18	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie: <ul style="list-style-type: none"> • 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, • 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, • 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
	<i>Liczba świadczeń</i>	Wypłacona kwota (w zł.)	<i>Wysokość świadczenia (w zł)</i>
<i>Urodzenie dziecka</i>	37	36 306,27	1 000,00 zł

<i>Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego</i>	239	89 460,96	400,00 zł
<i>Samotnego wychowywania dziecka</i>	398	76 159,61	193,00 zł na dziecko, plus 80,00 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością lub znacznym stopniem niepełnosprawności, nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci
<i>Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej</i>	2396	222 387,29	95,00 zł na trzecie i następne dzieci
<i>Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego</i>	632	66 129,43	<ul style="list-style-type: none"> • 90,00 zł dla dziecka do 5 roku życia, • 110,00 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia
<i>Rozpoczęcie roku szkolnego</i>	770	74 512,85	100,00 zł
<i>Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania</i>	2130	146 637,77	<ul style="list-style-type: none"> • 113,00 zł z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania • 69,00 zł w przypadku zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła
III. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	97	97 000	1 000,00 zł
IV. Koszty obsługi		166 279,31	dotacja
		38 863,04	własne
Razem		205 142,35	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wyłacone zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych

Źródło: opracowanie własne Ośrodek

Analizując powyższe dane w 2022r. w stosunku do 2021r.:

- w zasiłkach rodzinnym stwierdza się znaczny spadek liczby świadczeń o 2385, a tym samym znaczny spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 266 676zł.
- w dodatkach do zasiłków rodzinnych stwierdza się znaczny spadek liczby świadczeń o 726, a tym samym znaczny spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 92 117 zł.
- w jednorazowej zapomogdzie z tytułu urodzenia się dziecka stwierdza się spadek liczby świadczeń o 14, a tym samym spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 14 000zł.

Jest to spowodowane w większości przypadków przekroczeniem kryterium dochodowego, które od 2015 roku jest niezmiennie. Wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę z roku na rok rośnie, coraz więcej osób korzysta ze świadczeń w myśl zasady „złotówka za złotówkę”. Koszty obsługi w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyły się o kwotę 4 672,96 zł.

8.2 Świadczenia opiekuńcze

Wyróżniamy trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

- **zasiłek pielęgnacyjny** - 215,84 zł to świadczenie przysługujące niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przeznaczony jest dla niepełnosprawnych dzieci osób dorosłych niepełnosprawnych w stopniu znacznym (w niektórych przypadkach również w stopniu umiarkowanym) oraz dla osób, które ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, pobierające dodatek pielęgnacyjny wypłacany przy emeryturze lub rencie wypłacanej z organu emerytalno-rentowego.

- *specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawnością albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. O specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegać się mogą osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny w stosunku do osoby wymagającej opieki. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego to kwota 620zł. miesięcznie.*

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki uważa się dochód następujących członków rodziny:

- 1. W przypadku, gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:*
 - a) osoby wymagającej opieki,*
 - b) rodziców osoby wymagającej opieki,*
 - c) małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,*
 - d) osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,*
 - e) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-d, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia, ale do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz;*

- 2. w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:*
 - a) osoby wymagającej opieki,*
 - b) małżonka osoby wymagającej opieki,*
 - c) osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,*
 - d) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-c, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.*

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

- 1. osoba sprawująca opiekę:*
 - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,*
 - b) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów,*
 - c) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego,*
 - d) legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;*

2. osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo - w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji - w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
3. na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
4. członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do otrzymywania dodatku do zasiłku rodzinnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
5. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do otrzymywania dodatku do zasiłku rodzinnego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;
6. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
- 4) innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Wartym podkreślenia jest fakt, że świadczenie pielęgnacyjne jest jedynym świadczeniem rodzinnym, którego wysokość podlega corocznej waloryzacji od 1 stycznia o wskaźnik waloryzacji określony w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego na następny rok kalendarzowy podlega ogłoszeniu w drodze obwieszczenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. W roku 2022 kwota ta wynosiła 2 119 zł. W roku 2022 wzrosła do 2458 zł.

Świadczenia opiekuńcze w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim za 2022 rok przedstawiały się następująco.:

	Liczba świadczeń	Wyplacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia
Zasilek pielęgnacyjny	4413	952 502	215,84
Specjalny zasilek opiekuńczy	204	125 882	620,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1401	2 829 947	2 119,00
Razem		3 908 331	

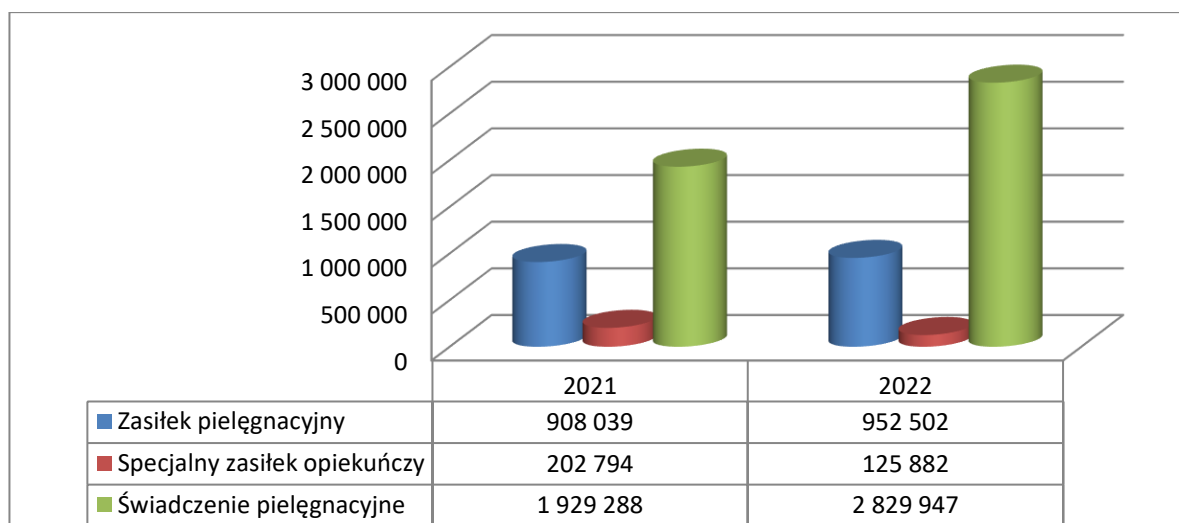
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Świadczenia opiekuńcze za rok 2021.:

	Liczba świadczeń	Wyplacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia
Zasilek pielęgnacyjny	4413	908 039	215,84
Specjalny zasilek opiekuńczy	331	202 794	620,00
Świadczenie pielęgnacyjne	989	1 929 288	1 971,00

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wyplacone świadczenia opiekuńcze w 2022 roku :

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Analizując świadczenia opiekuńcze w 2022r. w stosunku do 2021r. :

- w **zasiłku pielęgnacyjnym** stwierdza się wzrost liczby świadczeń, o 61, który przedkłada się na kwotę wypłaconych świadczeń, która w roku 2022 wyniosła 952 502 zł.
- w **świadczeniu pielęgnacyjnym** stwierdza się znaczny wzrost liczby świadczeń o 535, a tym samym znaczny wzrost wypłaconych świadczeń o kwotę 1 267 552 zł. Wzrost ten spowodowany jest zmianą wysokości świadczenia pielęgnacyjnego z kwoty 1 971,00 zł na kwotę 2 119,00zł oraz zakwalifikowaniem się wnioskodawców do pobierania przedmiotowego świadczenia na podstawie decyzji wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze.
- w **specjalnym zasiłku opiekuńczym** stwierdzamy spadek liczby świadczeń o 127, a tym samym znaczny spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 130 708,00 zł. Powyższy spadek spowodowany jest w większości przypadków przekroczeniem kryterium dochodowego.

8.3 Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

Uprawnionymi do tego świadczenia są:

- **bezrobotni** - By dostać świadczenie rodzicielskie nie ma obowiązku bycia zarejestrowanym w urzędzie pracy;
- **niepracujący studenci;**
- **osoby wykonujące pracę na tzw. umowach śmieciowych** (np. umowach zlecenie/dzielo);
- **osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą** – jeśli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego;
- **opiekunowie faktyczni dziecka** (tj. osoby, które faktycznie opiekują się dzieckiem, jeżeli wystąpiły do sądu rodzinnego z wnioskiem o przysposobienie dziecka) –w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- **rodziny zastępcze**, nie dotyczy rodzin zastępczych zawodowych – w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- **osoby, która przysposobiły dziecko** – w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;

Ojciec dziecka może ubiegać się o świadczenie rodzicielskie tylko w przypadku:

- skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka,
- śmierci matki dziecka,
- porzucenia dziecka przez matkę.

Wsparcie finansowe w postaci świadczeniarodzicielskiego przysługuje przez okres:

- 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie,
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie,
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie,
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie,
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie,
- a w przypadku urodzenia wieloraczków okres ten wydłużony zostaje do 71 tygodni.

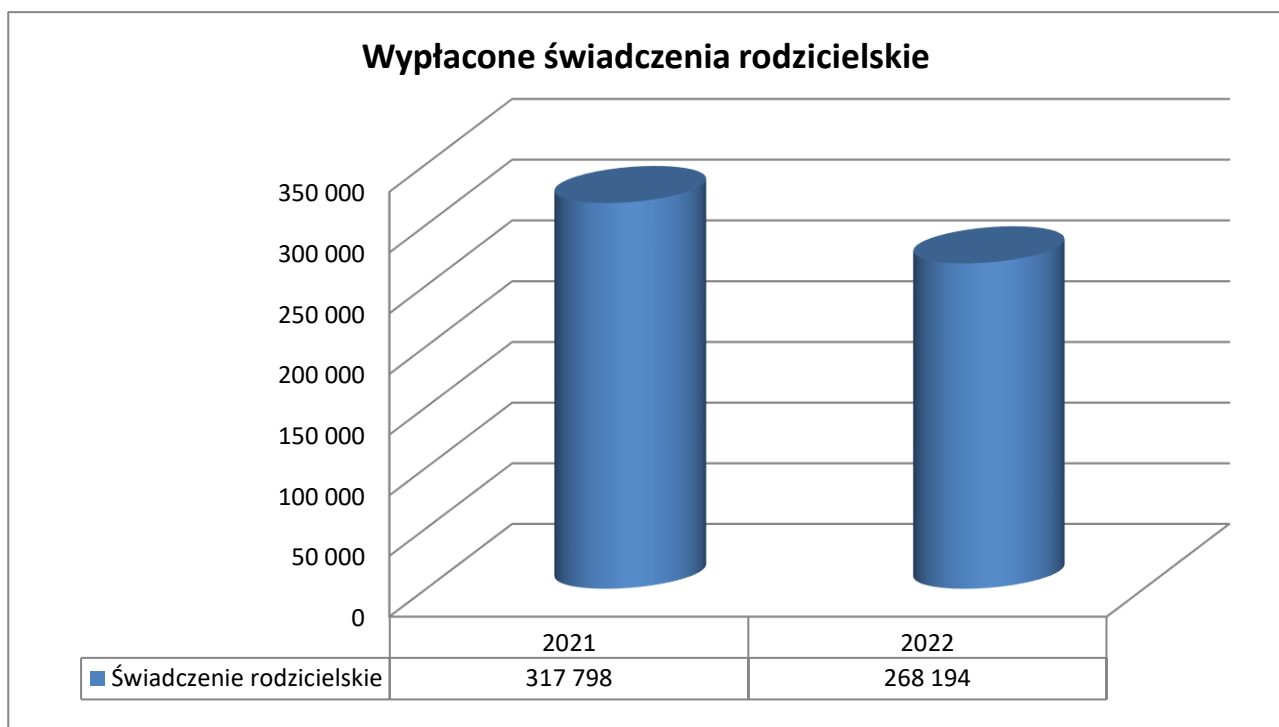
Świadczenie rodzicielskie przysługuje również opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej a także osobie, która przysposobiła dziecko w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymuje zasiłek macierzyński lub uposażenie macierzyńskie;
- dziecko zostanie umieszczone w pieczy zastępczej;
- w przypadku nie sprawowania lub zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- na dziecko jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna;
- jeżeli za granicą przysługuje świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota</i>	<i>Wysokość świadczenia</i>
<i>Świadczenie rodzicielskie</i>	293	268 194,00	1 000,00
<i>Koszty obsługi</i>		450,00	
<i>Razem</i>		268 644,00	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Analizując rok 2022r. w stosunku do 2021r. w świadczeniu rodzicielskim stwierdza się spadek liczby świadczeń o 54, co przekłada się na spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 49 604,00 zł.

IX. Zasiłki dla opiekunów

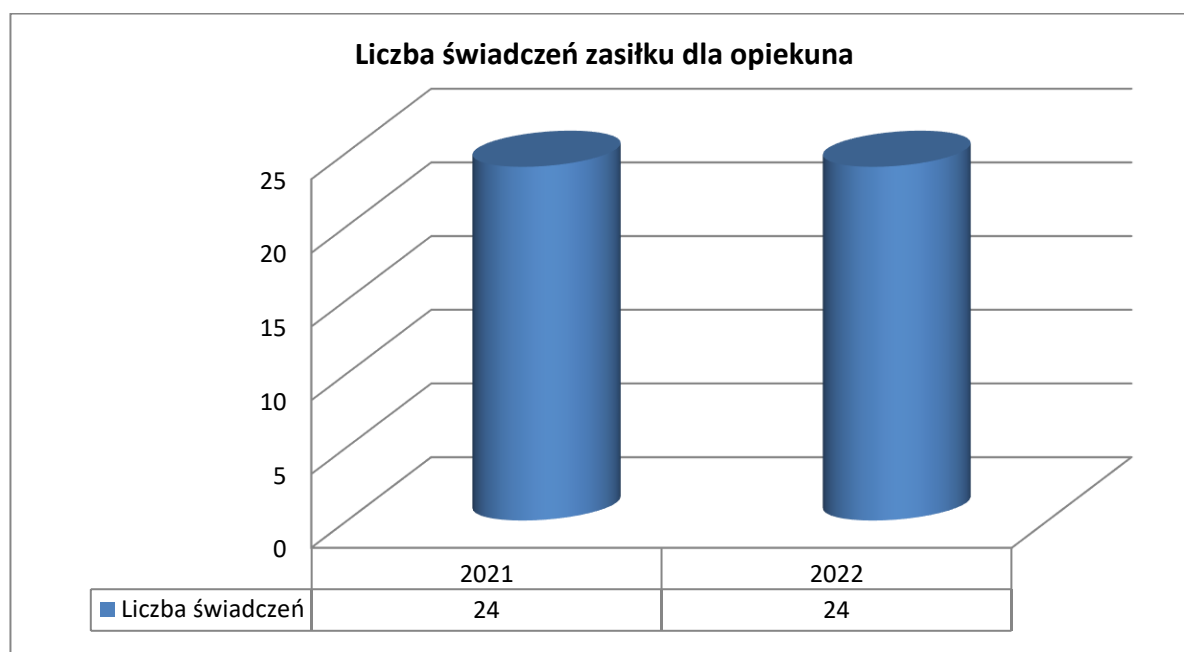
*W dniu 15 maja 2014 r. w życie weszła ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Jej przepisy określają, na jakich warunkach możliwe jest nabycie uprawnienia do otrzymywania zasiłku dla opiekunów, a także zasady, zgodnie, z którymi są one ustalane i wypłacane. Jest to świadczenie skierowane **wyłącznie do osób**, które na wskutek ww. nowelizacji utraciły 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i nie spełniły kryterium dochodowego do otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego, pozostając bez wsparcia państwa. Zasiłek dla opiekuna dorosłej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności wynosi 620,00 zł netto.*

Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalało się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Uprawnienie do pobierania zasiłku dla opiekuna było jednak weryfikowane co pół roku. W tym celu przeprowadzany był wywiad środowiskowy. Wywiad ten może zostać także przeprowadzany wówczas, gdy zaistnieją wątpliwości, co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Realizacja zasiłków dla opiekunów w okresie 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba świadczeń	Wyplacona kwota	Wysokość świadczenia
Zasiłek dla opiekuna	24	14880,00	620,00
Składki społeczne	24	3322,44	
Koszty obsługi		562,96	
Razem		18765,40	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Liczba uprawnionych osób do korzystania z zasiłku dla opiekuna w 2022 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim utrzymuje się na tym samym poziomie.

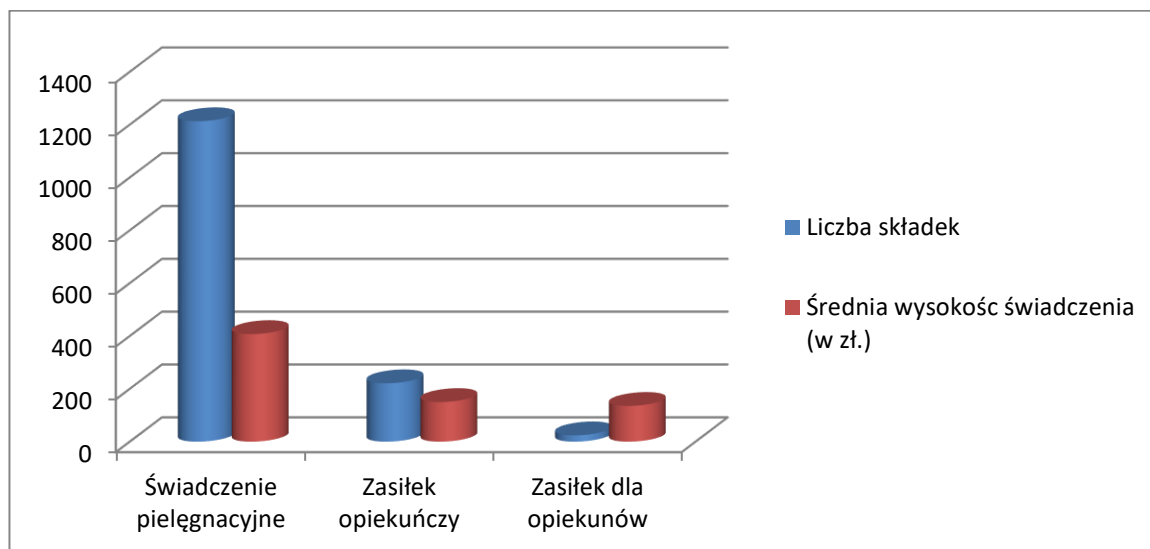
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna opłacane były **składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłacał składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego oraz odpowiednio specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (tj. 20- letni okres składkowy i nieskładkowy w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn) z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie dłużej niż przez okres na jaki ustalono prawo do w/w świadczeń. Składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna opłacone w roku 2022:

	Liczba składek	Wyplacona kwota (w zł.)	Średnia wysokość składki (w zł.)
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne	1213	494 068,63 zł	407,31 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy	221	33 161,00 zł	150,05zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące zasiłek dla opiekunów	24	3 322,44 zł	138,44 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

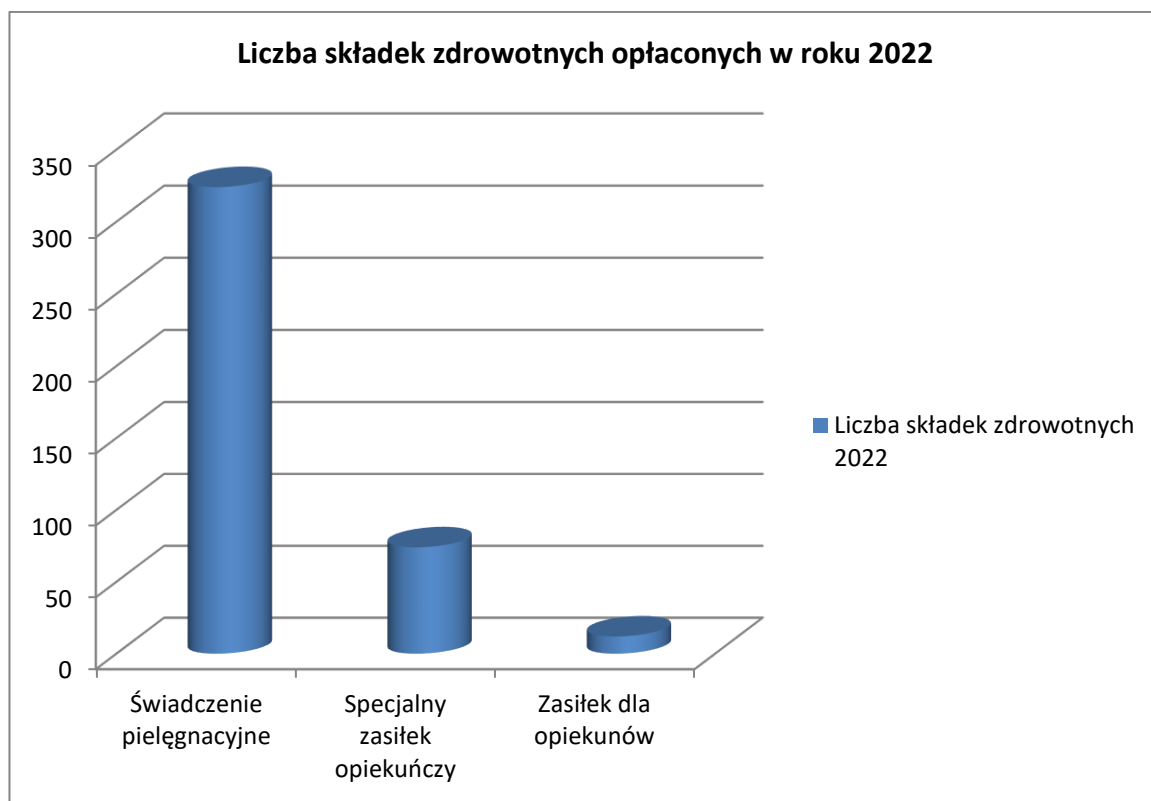
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane były za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna w roku 2022:

	Liczba składek	Wyplacona kwota (w zł.)
<i>Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne</i>	324	61 673,35zł
<i>Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy</i>	74	4 129 zł
<i>Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące zasiłek dla opiekunów</i>	12	669,60 zł
Razem		66 471,95 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: Opracowanie własne ośrodka

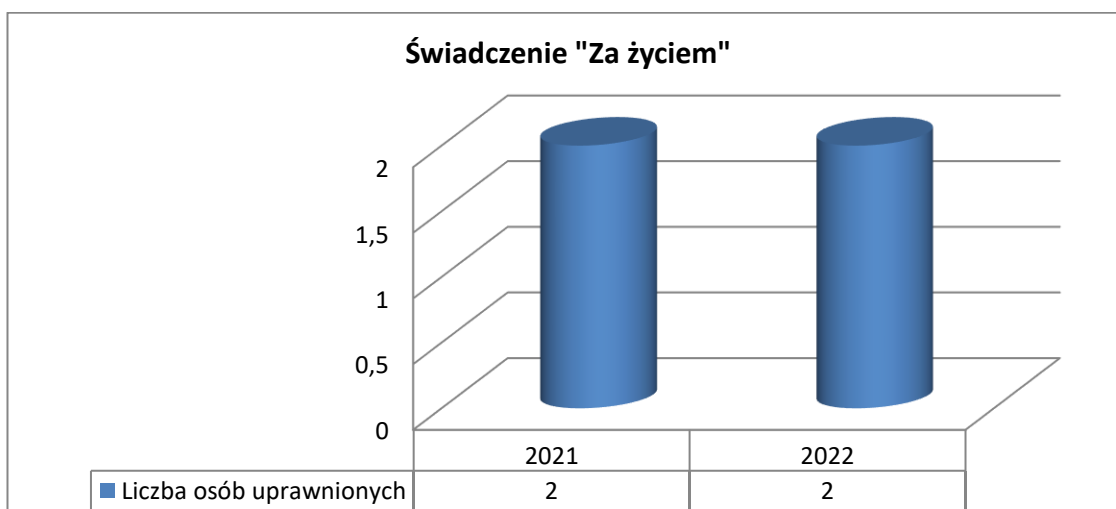
X. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Program „Za życiem” jest programem rządowym wprowadzonym w styczniu 2017r. ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Program wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi, w szczególności wychowujące niepełnosprawne dzieci. Obejmuje rozwiązania dotyczące wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomaganie dziecka i jego rodziny, usług wspierających, rehabilitacyjnych i mieszkaniowych. Program zapewnia koordynację wsparcia, poradnictwa i informacji i jest realizowany przez wiele podmiotów.

W ramach programu wypłacano dwa jednorazowe świadczenie w kwocie 8 000zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka w czasie porodu. Wypłata świadczenia nie była uzależniona od spełnienia kryterium dochodowego.

	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota	Wysokość świadczenia
Za życiem	2	8 000,00	4 000,00
Koszty obsługi		247,42	
razem		8 247,42	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Powyższy wykres przedstawia zależność wypłaty jednorazowego świadczenia „Za życiem” w stosunku do 2020 roku. Z analizy wynika, że w 2022 r. wypłacono dwa jednorazowych świadczeń „Za życiem” na kwotę 8 000 zł. Taka sama ilość świadczeń była wypłacona rok wcześniej w 2021 r.

XI. Realizacja Funduszu Alimentacyjnego i Zaliczki Alimentacyjnej

11.1 Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1205 z późn. zm.).

Akt wykonawczy: rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1) obywatelom polskim;

2) cudzoziemcom:

a) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu Społecznym;

b) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej, a na dziecko, które ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności –bezterminowo.

Ponadto o świadczenia z funduszu alimentacyjnego mogą ubiegać się nie tylko rodzice samotnie wychowujący dzieci, ale również ci, którzy zawarli związek małżeński lub żyją w konkubinacie.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 900 zł (od 1 października 2020 roku). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów nie więcej jednak niż 500 zł na każde dziecko.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 roku przedstawia się następująco:

Struktura wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2022r.

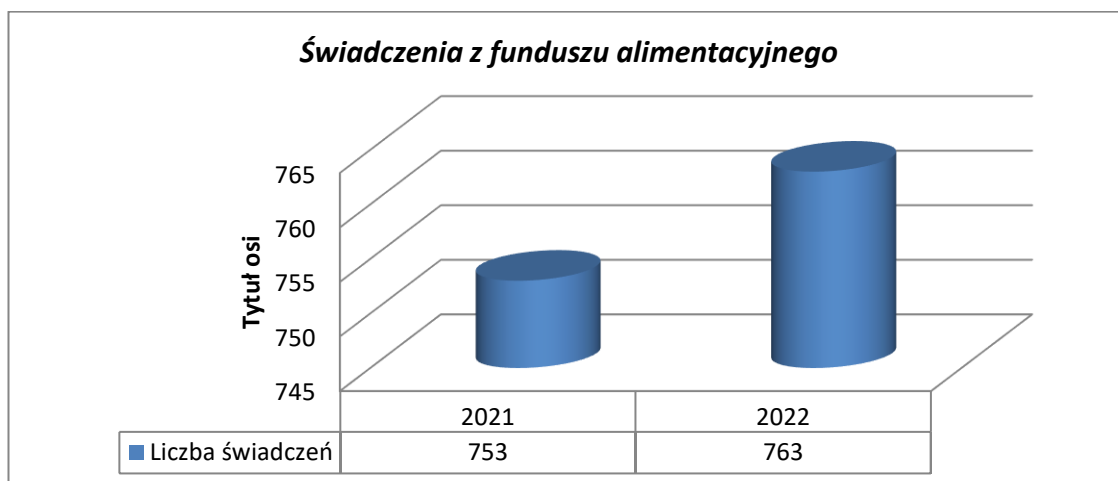
	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota</i>	<i>Średnie świadczenie</i>
Fundusz alimentacyjny	763	367 071,95	457,92
Koszty obsługi		11352,74	
Razem:		378 424,69	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Struktura wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2021 r.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota</i>	<i>Średnie świadczenie</i>
Fundusz alimentacyjny	753	344 810,71	457,92

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Analizując powyższe zaobserwowano wzrost świadczeń o 10, co wpływa na wydatkowaną kwotę, która wzrosła w stosunku do roku ubiegłego o 22 261,24 zł. Wzrost kryterium dochodowego od października 2020 r. do kwoty 900 zł na osobę w rodzinie spowodował wzrost liczby rodzin posiadających prawo do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Liczba wydanych decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2022r.

Liczba wydanych decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:	44
- stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia	0
- odmowne	0

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

11.2 Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, która wprowadziła nowe regulacje w zakresie pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i tym samym zastąpiła ustawę o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej od czasu obowiązywania (tj. od 1 października 2008 r.) była już kilka razy nowelizowana zarówno w części dotyczącej przyznawania świadczeń oraz prowadzonego postępowania wobec dłużników.

Katalog środków służących do dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych od kilku lat pozostaje niezmienny. Istnieje konieczność przeprowadzania wywiadów z dłużnikami, ich aktywizacja zawodowa, a w określonych w ustawie przypadkach składanie wniosku do prokuratury o ściganie dłużnika oraz składanie wniosku do prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy. Skierowanie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego oraz do starosty o zatrzymanie prawa jazdy musi być poprzedzone wydaniem decyzji administracyjnej uznającej dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W razie powstania zaległości w należnościach dłużnika za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywane są do biura informacji gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużników wynikających z wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej. Od 2016 roku istnieje obowiązek przekazywania takich informacji do wszystkich biur informacji gospodarczych podanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki w Biuletynie Informacji Publicznej.

Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej problemów było z ustalaniem miejsca zamieszkania dłużnika. Z tego względu nie można przeprowadzić z dłużnikiem wywiadu i odebrać oświadczenia majątkowego. Sami dłużnicy nie byli natomiast zainteresowani współpracą z MOPS, nie widzieli potrzeby przedstawienia swojej sytuacji, skorzystania z pomocy w znalezieniu i podjęciu pracy (poprzez aktywizację zawodową), a tym samym zdobycia pracy i regulowania zobowiązań alimentacyjnych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej jeśli:

- 1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- 2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

Następnie organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny oraz informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego,*
- 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,*
- 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych*

- organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika, dołączając odpis tej decyzji, oraz składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi. Oznacza to, że dłużnik musi zwrócić wypłacone świadczenia wraz z odsetkami za opóźnienie, które naliczane są do dnia spłaty należności. Należności przypadające od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej. Postępowanie egzekucyjne prowadzą komornicy sądowi. Po wydaniu decyzji ustalającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela wnosi o wszczęcie postępowania

egzekucyjnego lub o przyłączenie się do toczącego się postępowania egzekucyjnego w sprawie zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej do alimentów.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu:

1) informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej;

2) uchylony;

3) informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu:

a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy;

b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2020 roku, poz. 808) zaliczek alimentacyjnych,

c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz.U. z 1991 r. Nr 45, poz. 200 ze zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2021 roku prowadzono działania w stosunku do **57** dłużników alimentacyjnych, w tym m.in.:

- skierowano do komorników sądowych **44** wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego wobec dłużników alimentacyjnych,
- wystosowano do dłużników alimentacyjnych **32** wezwania w celu zgłoszenia się na wywiad alimentacyjny,
- skierowano **27** wniosków o podjęcie działań wobec dłużników niezamieszkujących w Makowie Podhalańskim,
- wpłynęło **13** wniosków z innych gmin o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- przeprowadzono **15** wywiady alimentacyjne,
- przekazano komornikom sądowym **15** informacje z wywiadu alimentacyjnego, mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń,
- zobowiązano **4** dłużnika do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy,
- poinformowano Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej **6** dłużników.

**Struktura wpłat od dłużników
z tytułu zwrotów na rzecz zadłużenia oraz ich podział**

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych	259 824,80
<i>Przekazane przez gminę na dochody własne jst</i>	54 693,27
<i>Przekazane na dochody budżetu państwa – należność główna</i>	82 039,91
<i>Przekazane na dochody budżetu państwa – odsetki</i>	123 091,62

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Na poczet spłaty zadłużenia z funduszu alimentacyjnego przekazanych bezpośrednio od dłużników, jak również za pośrednictwem komorników sądowych odnotowano kwotę w wys. **259 824,80 zł**, z tego wysokość kwoty przekazanej na **dochody** własne **gminy** wyniosła: **54 693,27 zł**.

Jednak stan zadłużenia ciągle wzrasta. Na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawiał się następująco:

Zaległości FA/BP	=	2 955 946,92 zł.
Zaległości FA/JST	=	1 970 703,63 zł.
Zaległości FA/Ods	=	2 408 981,03 zł.
Zaległości Koszty	=	2 676,00 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej ściśle współpracuje z komornikami sądowymi, przekazując im informacje mające wpływ na skuteczność prowadzenia przez nich egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym. Współpraca jest również nawiązana z Powiatowym Urzędem Pracy w Suchej Beskidzkiej celem aktywizowania zawodowego osób zadłużonych alimentacyjnie. W momencie, kiedy dłużnik nie jest w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu zadłużenia – pracownik Ośrodka kieruje osobę do Powiatowego Urzędu Pracy w celu rejestracji, jako osobę poszukującą pracy. Kolejnym krokiem jest zgłoszenie do Biur Informacji Gospodarczej tj. Infomonitora, Krajowego Rejestru Długów, Krajowego Biura Informacji Gospodarczej - przekazywany jest tam stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych zarejestrowanych w tutejszym Ośrodku.

11.3 Zaliczka Alimentacyjna

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.), Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu alimentacyjnego prowadzi nadal egzekucję należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych - aż do ich zaspokojenia na podstawie dotychczasowych przepisów.

Zatem dotychczasowe przepisy mają również zastosowanie do sposobu podziału wyegzekwowanych od dłużnika alimentacyjnego, należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej.

Tym samym kwoty wyegzekwowanych z tego tytułu należności podlegają zwrotowi do budżetu państwa w części określonej w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zm.), tj. w wysokości 50% wyegzekwowanych od dłużnika należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej, zaś pozostała ich część jest dochodem własnym gminy.

W roku 2022 na rzecz spłaty zadłużenia dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych odnotowano wpłaty:

- BP – 102,85 zł.

- JST – 102,85 zł.

Stan zadłużenia BP = 204 490,98 zł.

Stan zadłużenia JST = 204 491,11 zł.

Razem stan zadłużenia ZA wynosi: 408 982,09 zł.

XII. Świadczenia wychowawcze – „500+”

W ramach realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim przyznaje świadczenie wychowawcze 500 zł miesięcznie na dziecko. Zajmuje się powyższym zadaniem od dnia 01 kwietnia 2016 roku.

Warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady jego przyznawania i wypłacania określa ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r., poz. 1577 z późn. zm.) tzw. ustawa 500+. Jej celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Burmistrz realizuje zadania dotyczące świadczenia wychowawczego jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Zgodnie z ustawą 500+ świadczenie wychowawcze przysługuje obywatelom polskim oraz wskazanym w niej kategoriom cudzoziemców – przede wszystkim tym, w odniesieniu, do których wynika to z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub wiążących Polskę dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym. Prawo do świadczenia wychowawczego przewidziano dla: matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka (czyli osoby faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła do sądu opiekuńczego z wnioskiem o jego przysposobienie) albo opiekuna prawnego dziecka, do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Ustawodawca określił także zasady ustalania świadczenia za niepełny miesiąc. W przypadku urodzenia dziecka, ukończenia przez nie 18. roku życia lub w sytuacji, gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod **opieką naprzemienną** obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc trzeba ustalić, **dzieląc wysokość tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu,**

a otrzymaną kwotę należy pomnożyć przez liczbę dni kalendarzowych, za które przysługuje to świadczenie. Kwotę świadczenia za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Wśród istotnych zmian dotyczących realizacji świadczenia wychowawczego (500+) należy odnotować:

- *nowelizację od 1 lipca 2019 r. ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci: rozszerzającej krąg uprawnionych do świadczenia bez względu na kryterium dochodowe oraz ustalenie alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko, wydłużającej przejściowo okres świadczeniowy do 31 maja 2021 r.;*

W 2020r. obowiązywał dłuższy okres, na jaki przyznawano świadczenie. Jeżeli rodzic złożył wniosek o 500 plus po 30 czerwca 2019r., to świadczenie zostało przyznane do dnia 31 maja 2021r.

Z tego powodu w 2020r. nie było konieczności składania kolejnego wniosku. Wyjątek stanowili rodzice, którzy w związku z urodzeniem się dziecka wnioskowali o wsparcie po raz pierwszy.

W 2021r. świadczenie „500 plus” było zatem przyznane na okres od 1 czerwca 2021r. do 31 maja 2022r.

Wnioski o świadczenie wychowawcze („500 plus”) w 2022r. nie były przyjmowane.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 roku przedstawiała się następująco:

Struktura wydatków na realizację świadczenia wychowawczego w 2022 roku

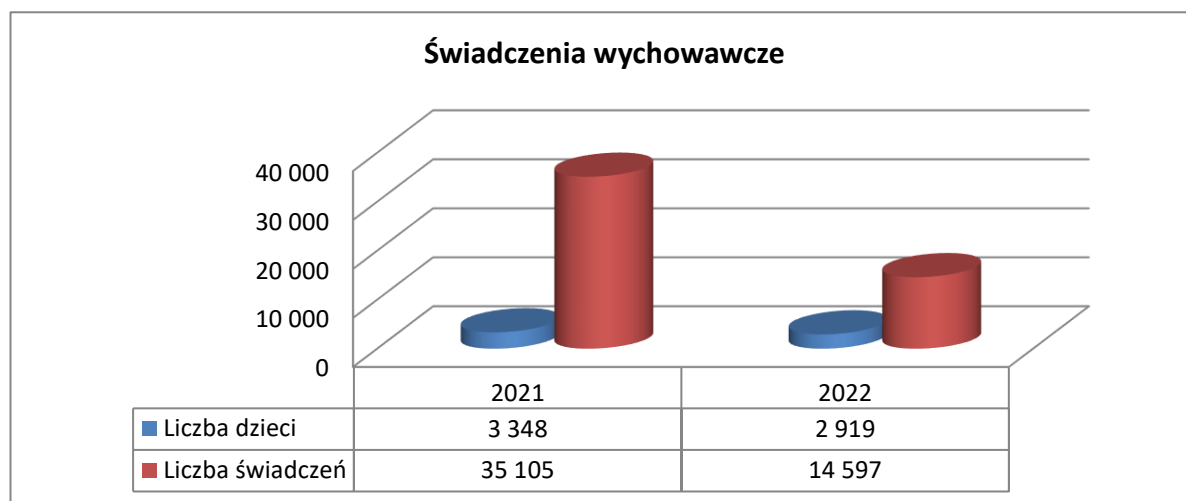
	<i>Liczba dzieci</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota wraz z kosztami obsługi</i>	<i>Wysokość świadczenia</i>
<i>Świadczenie wychowawcze</i>	2919	14 597	7 298 435,60	500,00
<i>Koszty obsługi 0,85%</i>			24 160,11	
<i>Razem</i>			7 322 595,71	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Struktura wydatków na realizację świadczenia wychowawczego 2021

	<i>Liczba dzieci</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota wraz z kosztami obsługi</i>	<i>Wysokość świadczenia</i>
<i>Świadczenie wychowawcze</i>	3348	35 105	17 511 324,17	500,00

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Podsumowanie

W 2022 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej ze względu na zmianę przepisów nie wpłynął żaden wniosek. Łącznie do 31 maja 2022 roku wypłacono 14 597 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 7 298 435,60 zł. Od czerwca 2022 roku dalszą realizację zadania i wypłatę przedmiotowych świadczeń przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

XIII. Program „Czyste Powietrze”

Celem Program „Czyste Powietrze” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu celu jest dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania oraz beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania. Beneficjentami Programu są osoby fizyczne, które łącznie spełniają następujące warunki:

1) są właścicielami/współwłaścicielami budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą;

2) przeciętny miesięczny dochód na jednego członka ich gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty:

a) 1400 zł w gospodarstwie wieloosobowym,

b) 1960 zł w gospodarstwie jednoosobowym.

W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej, roczny przychód beneficjenta z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód, nie przekroczył trzydziestokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującym w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących Prawa Ochrony Środowiska Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim na podstawie

- art. 411 ust. 10g, ust. 10h ustawy – Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.);*
- Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 02.10.2020 r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia (Dz. U. 2020 r. poz. 1713)*

wydaje od dnia 01 października 2020 roku zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

W okresie od 01 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wydał 106 Zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla mieszkańców Gminy Maków Podhalański.

XIV. Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy to kluczowy element rządowej Tarczy Antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z przepisami przysługiwał on w roku 2022 każdemu gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:

- Jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzymało 400/500 zł przy założeniu że jej dochód nie przekraczał 2100 złotych,
- Gospodarstwo 2-3 osobowe otrzymało 600/750 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- Gospodarstwo 4-5 osobowe otrzymało 850 zł/1062,50 zł przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- Gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzymało 1150 zł/ 1437,50 zł przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę.

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała tzw. zasada zlotówka za zlotówkę. Oznacza to, że dodatek ten przyznawany był nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych wynosiła 20 złotych

Rozliczenie dotacji w zakresie finansowym - podział na źródła finansowania

Źródło finansowania	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja (z uwzględnieniem zwrotów dokonanych do 30 grudnia 2022 roku)	Wykorzystana dotacja, w tym:		
			OGÓLEM (wypłacone świadczenia wraz z kosztami obsługi)	wypłacone dodatki	koszty obsługi
	1	2	3	4	5
OGÓLEM	1 459 099,44	1 459 097,60	1 459 097,60	1 430 489,65	28 607,95

Struktura wydatków na realizację dodatku osłonowego w 2022 roku

Lp.	Wyszczególnienie		Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy	Dotacja wydatkowana na wypłatę dodatków osłonowych	Średnia wysokość świadczenia (kol.2/kol.1)
			1	2	3
	RAZEM (1+2)		1 975	1 430 489,65	X
1	Dodatek określony w art. 2 ust.5 ustawy - razem		729	458 632,44	X
	z tego dla gospodarstwa domowego:	jednoosobowego	203	78 795,23	388,15
		składającego się z 2 do 3 osób	266	147 033,04	552,76
		składającego się z 4 do 5 osób	213	178 993,21	840,34
		składającego się z co najmniej 6 osób	47	53 810,96	1 144,91
2	Dodatek określony w art. 2 ust. 6 ustawy - razem		1 246	971 857,21	X
	z tego dla gospodarstwa domowego:	jednoosobowego	346	170 288,35	492,16
		składającego się z 2 do 3 osób	448	302 810,69	675,92
		składającego się z 4 do 5 osób	361	370 563,07	1 026,49
		składającego się z co najmniej 6 osób	91	128 195,10	1 408,74

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

XV. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Obywatele z Ukrainy, którzy przybyli, w związku z działaniami wojennymi, otrzymali w Polsce świadczenia na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych. Osoby, które mają już PESEL, oprócz jednorazowej pomocy finansowej w wysokości 300 zł, skorzystały również ze świadczeń rodzinnych. Świadczenia przysługiwały od miesiąca złożenia wniosku. Tutejszy Ośrodek wypłacał przedmiotowe świadczenia od miesiąca kwietnia 2022 roku.

Rodziny z Ukrainy korzystały ze świadczeń na takich samych zasadach jak obywatele Polski. Do ustalenia dochodu rodziny uwzględniano się jednak tylko osoby, które przebywały na terenie Polski.

Wysokość zasiłku uzależniona jest bowiem od wieku dziecka i wynosi od 95 do 135 zł na miesiąc na każde dziecko. W zależności do sytuacji, w jakiej znajduje się rodzina, można było jeszcze otrzymać dodatki do zasiłku rodzinnego, m.in. z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Dodatkowo dwie rodziny z Ukrainy otrzymały także tzw. becikowe, czyli jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenie rodzicielskie. Osoby, które miały pod opieką dziecko z niepełnosprawnością, otrzymały dodatkowo świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny lub/i świadczenie pielęgnacyjne. Aby otrzymać te świadczenia, niezbędne było orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności dziecka.

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy w 2022 roku

	Liczba świadczeń	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami + zasiłek pielęgnacyjny	425	50	52 795,35
Świadczenie rodzicielskie	13	2	11 954,90
Koszty obsługi			1 692,85

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

ZAKOŃCZENIE

Reasumując stwierdzić należy, że jednym z nadrzędnych zadań pomocy społecznej jest doprowadzenie osób i rodzin do ich życiowego usamodzielnienia. Osiągnięcie tego celu wymaga współpracy i zaangażowania w cały proces zarówno samych zainteresowanych jak też instytucji i przedstawicieli władz lokalnych, dzięki czemu podejmowane działania mają charakter kompleksowy, spójny – możliwie najbardziej optymalny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim, mając na uwadze właśnie takie wytyczne, organizował działania z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej przy wykorzystaniu zasobów własnych, ale również na zasadzie partnerstwa z różnorodnymi organizacjami i instytucjami. Podejmował działania profilaktyczne, aktywizacyjne, opiekuńcze i integracyjne na rzecz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wzorem lat ubiegłych, Ośrodek skutecznie pozyskiwał również środki zewnętrzne, zarówno co pozwoliło uzupełnić funkcjonujące na terenie Gminy Maków Podhalański systemy wsparcia mieszkańców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim realizował ponadto zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy pomoc państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem”, ustaw – Prawo ochrony środowiska, oraz rozporządzenia w sprawie „Karty Dużej Rodziny”. Ośrodek, promował modelowe rozwiązania i spójny wizerunek polityki społecznej poprzez upowszechnienie działań pomocy społecznej w ramach realizacji pracy socjalnej oraz działań na rzecz środowiska. Wdrożone strategie, wzmocniły działanie Ośrodka w zakresie tworzenia zintegrowanego systemu opieki i wsparcia dla osób i grup marginalizowanych. Działania Ośrodka istotnie wpłynęły na wzmocnienie jakości lokalnego systemu polityki społecznej oraz rozwój działań społecznych zgodny ze zmieniającymi się potrzebami środowiska.

W 2023 roku MOPS w Makowie Podhalańskim nadal będzie realizował działania statutowe. W zależności od diagnozy problemów praca na rzecz osób lub rodzin będzie polegała na zaspokojeniu bieżących, podstawowych potrzeb a także na długofalowych działaniach, które będą prowadziły do uzyskania lub też odbudowania zasobów własnych (wiedza, umiejętności interpersonalne, zawodowe, zdrowotne) a także zwiększeniu możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

W dalszym ciągu będziemy podejmować działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, aby nie dopuszczać do pogłębiania się problemów osób. Zazwyczaj takie działania interwencyjne podejmowane są w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia a także bezpieczeństwa osób lub rodzin. Zaznaczyć należy, że niewątpliwie jest to najtrudniejszy obszar pracy, ponieważ wymaga on często podejmowania szybkich a także trafnych decyzji oraz działań. Jednym z takich wyzwań w 2023 roku niewątpliwie będzie kontynuacja pomocy uchodźcom w związku z trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim w oparciu o przeprowadzaną na bieżąco diagnozę potrzeb klientów nadal będzie realizował nowe projekty oraz wdrażał odpowiednie rozwiązania adekwatne do aktualnych potrzeb społecznych w ramach posiadanych zasobów i możliwości Ośrodka.

Mając na uwadze obecną sytuację zarówno epidemiologiczną jak również dotyczącą konfliktu zbrojnego w Ukrainie prognozowanie działań na rok bieżący jest znacząco utrudnione. Niewątpliwie będzie ono wymagało dużej elastyczności oraz gotowości do podejmowanych wyzwań, które bez wątpienia się pojawią.